

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
6445 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIŲTIS — AUGUST 31, 1984

Nr. 173

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Tą dieną į Viduklės bažnyčią pasimelsti už suimtą kunigą rinkosi parapijiečiai bei svečiai iš skirtingų Lietuvos vietų. 13 val. prie didžiojo altoriaus 9 kunigai koncelebravo šv. Mišias. Mišių metu pamokslą pasakė kun. Jonas Lauriūnas. Tikintiesiems trumpai kalbėjo kun. Leonas Kalinauskas. Savo kalboje jis akcentavo pareigą melstis už kalinius, primindamas susirinkusiems popiežiaus Jono-Pauliaus II kalėdinį vizitą kalėjime, jo pokalbius su kaliniais. Po šventųjų Mišių bažnyčioje bendrai buvo einami Kryžiaus keliai. Tiems vadovavo kun. Petras Našlėnas.

1984 m. sausio 29 d., sekmdienį, Viduklėje pakartotinai vyko suėmimo metinių pamaldos už kun. Alf. Svarinską. Žmonės, bijodami, kad pamaldų metu vėl nereikėtų prabūti milicijoje, į Viduklę suvažiavo iš anksto ryto. Kadangi nemažai šiauliečių pirkio bilietus į Viduklę, autobusas Šiauliai-Kaunas buvo nuimtas.

Po sumos dalis jaunimo, kun. Alf. Svarinsko giminės ir pažįstami apsišilė bei pasistiprinti kelionei užėjo pas buvusią kun. Alf. Svarinsko šeimnininkę Moniką Gavėnaitę. Vos tik pradėjus pietauti, į M. Gavėnaitės gyvenamą namelį įsibrovė milicija ir saugumas. Jų tarpe buvo apylinkės pirmininkas Krinigelis, mokytojas Mockus, milicijos pareigūnai — Butkus bei Mackevičius. Prasidejo Lietuvoje įprastas tikinčiųjų terorizavimo procesas, prisidengęs pasų tikrinimu ir asmenybių nustatinėjimu. Neturėjusius su savimi pasų pareigūnai išsivedė į milicijos skyrų. Kad varant į parei-

gūnų mašiną žmonės nesugalvotų bėgti ar pasislėpti, kaimyninių namų kiemuose vaikštinėjo milicininkai. Vienas iš nusikaltėlių turėjo vos 4 metukus amžiaus. Vidukliečiai, stebėdami šį reginį, šventoriuje verkdami garsiai kalbėjo rožančių.

Kapsukas. 1984 m. sausio 28 d. apie 17 val. į Kapsuko gyvenvietos Genovaitės Navickaitės namus, Alyvų la, atėjo būrelis tikinčių vaikų ir jaunimo iš Kybartų (tą dieną jaunimas iš visos Lietuvos rinkosi į Marijampolę pasimelsti prie arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus sarkofago). Vaikai prašė leisti susilti, nes kelionėje sušalo, o iki šv. Mišių dar buvo likę pora valandų laiko. Nespėjus vaikams susilti, į namus įsiveržė būrys uniformuotų milicininkų ir civiliai apsirengusių pareigūnų. Net nepristatę šeimnininkei, kas jie esą, pareigūnai reikalavo parodyti, kur yra kažkokios pabėgimo iš mokyklos vaikai. Liepė atrakinti kambario duris, tačiau šeimnininkė neturėjo raktų. Tuomet pareigūnai išlaužė duris ir įsiveržė į kambarį, kuriame kuo ramiausiai sėdėjo vaikai ir jaunimas. Įsibrovę pareigūnai surašinėjo atvykusių vaikų pavardes, vaikščiojo po visus kambarius, apžiūrino vonios kambarį, sandėliuką. Radę rašomąją mašinėlę, užspolė namo šeimnininkę G. Navickaitę: „Iš kur gavot? Ar ji registuota, ar turit dokumentus? Ką su ja veikit? Tuojau surašė protokolą, po kurio vertė G. Navickaitę pasirašyti, tačiau, jai atsisakius, pasirašė patys saugumiečiai. Po to aptiko dar vieną rašomąją mašinėlę.

(Bus daugiau)

Žmogaus teisės ir tarptautiniai ryšiai

Washingtonas. — Jungtinių Amerikos Valstybių diplomacija privalėtų aiškiai pabrėžti, kad amerikiečių santykių su komunistų valdomais Rytų Europos kraštais pagerinimas yra neatsikiriama susijęs su religinės laisvės ir kitų pagrindinių žmogaus teisių apsaugojimu tuose kraštuose. Negalima palaikyti normalių santykių su tokiais kraštais, kuriuose yra beatodairiškai pamainamos po kojomis religinės laisvės ir kitos pagrindinės žmogaus teisės. Tai pažymėjo kunigas Bryan Hehir, amerikiečių vyskupų konferencijos igaliotinis socialiniam ir pasauliniam taikos reikalams, kalbėdamas Amerikos Senato užsienio reikalų komiteto posėdyje. Kunigas Hehir savo pranešime atkreipė dėmesį į pastaruoju metu komunistų valdomuose Rytų Europos kraštuose sugriežtintus vyskupų, kunigų, vienuolių ir pasauliečių tikinčiųjų religinės veiklos varžymus, išskleidė konkretius faktus, liudijantys tikinčiųjų diskriminavimą visuomeniniame gyvenime ir darbe. Pabrėžęs, jog totalitarinės valstybės siekia užvaldyti žmogų ir paglemžti savo

valiai bei interesam visą jo gyvenimą, kunigas Hehir pažymėjo, kad religinė laisvė negali būti vien tik privacia arba asmenine sąžinės laisve. Religinė laisvė pačia savo prigimtimi yra socialinio pobūdžio reiškinys. Tikroji religinė laisvė laiduoja keikvienam asmeniui pilną teisę ne tik privaciai, bet ir viešai, visuomeniniame gyvenime, praktikuoti religiją, jungtis į religines organizacijas, nevaržomai užsiimti religine veikla. Religinės laisvės paneigimas, pažymėjo kunigas Hehir, savaime veda ir į visų kitų pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių suvaržymus, sąžinės, žodžio, įsitikinimų, susibūrimo ir kitų laisvių paneigimą. Yra natūralu, kad žmogaus teisių bei laisvių paneigimas negali neturėti įtakos ir į tarptautinius santykius.

— JAV Pašto valdybos viršininkas William Bolger pasakė, kad ateinančiais metais laišku siuntimo ženklis buvo planuojamas — 23 centai. Jeigu darbininkai toliau reikalautų didžiulio algų pakėlimo, laišku siuntimas kainuos 28 d.

Maskvos „Draugystės-84“ olimpiada mūsų su kartimi, maratoną per laukus, taiklų šaudymą, suolį į toli. karikatūrininko akimis. Rusai laimėjo: Sokimā

Didžiulės lenkų minios Čenstakave

Varšuva. — Trys šimtai tūkstančių tikinčiųjų iš visos Lenkijos ir iš užsienio šalių Švenčiausios Mergelės Dangūnų šventės proga buvo susirinkę didžiulėje aikštėje prie Dievo Motinos šventovės Čenstakave. Iškilmingas šv. Mišias šiemet aukojė svečias iš Jungtinių Amerikos Valstybių Chicago vyskupas pagelbininkas Alfred Abramovitz drauge su kitais svečiais vyskupais iš Austrijos, Prancūzijos, Meksikos ir Japonijos. Pamokslą pasakė Lenkijos primas kardinolas Glemp, pažymėdamas, kad maldos susitikimai Čenstakavo Deivės Motinos šventovėje yra tapę tautinės ir tarptautinės brolybės išraiška. Didelė dalis maldininkų į Čenstakavą atkeliaavo pėsti, nuėdami šimtus tūkstančių kilometrų. Didžiausia pėstininkų maldininkų grupė buvo iš Varšuvos. Ją sudarė apie 50 tūkstančių asmenų, kurie iš sostinės Čenstakavą pasiekė per 8 dienas. Tai jau 273-čioji panaši Varšuvos maldininkų kelionė į Čenstakavo Dievo Motinos šventovę. Iš Siedlice vyskupijos atkeliaavo 11,500 maldininkų. Savo maldos kelionę pėstininkai atliko per 13 dienų, nuėdami 375 kilometrų. Iš Plocko pėsti atkeliaavo septyni tūkstančiai maldininkų. Iš Pomeranijos, Šiaurės Lenkijoje, atkeliaavo apie 10 tūkstančių tikinčiųjų, pėsti nuėdami apie 600 kilometrų. 100 Štettino studentų Čenstakavą pasiekė per 15 dienų, nuėdami 570 kilometrų. Iš Gdanskos — 3,000 maldininkų pėsti keliavo 16 dienų, nuėdami 480 kilometrų. Iš Krokuvos atkeliaavo 9,500 asmenų drauge su tarptautinėmis grupėmis, tarp kurių buvo 250 italų, 60 prancūzų, 10 vokiečių. Kitos mažesnės grupės buvo iš Vengrijos, Slovakijos, Alžiro, Šveicarijos. Amerikiečių maldininkų grupę vadovavo Chicago arkivyskupas kardinolas Bernardin. Didelė dalis lenkų maldininkų buvo jaunimas, nes tik jauni žmonės gali leisti į tokią kelionę, kuri pareikalauja ne tik dvasinės ištvermės, bet ir fizinių jėgų.

Kardinolas Glemp, kalbėdamas Dancigo vyskupo laidotuvių metu, pažymėjo, kad 1980 m. Lenkijoje atsietie socialiniai susitarimai buvo būtini, bet drauge dabar panaikintosios laisvosios profesijos „Solidarumas“ rėmėjus kvietė laikytis santūriai ryšium su besiantinancia socialinių susitarimų pasirašymo ketverių metų sukaktimi. Užsimindamas apie Lenkijoje neseniai paskelbtą amnestiją, kardinolas pažymėjo, kad ji neatvers rojus vartų, bet pridūrė, kad kalinių išlaisvinimas visada sukelia džiaugsmą. Kardinolas Glemp Dancige pasimatė su buvusios profesijos Solidarumas lyderiu Walesa.

Dykumoj sudužo naujas bombonešis

Washingtonas. — Pentagonas sudarė aukštų karininkų komisiją, kuri turi išaiškinti, kodėl sudužo bandomas bombonešio B-1 modelis. Lėktuvus nukrito Mojave dykumoje, Kalifornijoje, prie Edwards aviacijos bazės, kur nusileidžia iš erdvės grįžę daugkartinio skridimo erdvėlaiviai. Nelaimėje du laktūnai išsigelbėjo, vienas žuvo.

B-1 bombonešis buvo sukėlęs daug kontroversijų. Prezidentas Carteris net buvo sustabdęs lėktuvo gamybą. Lėktuvus turėjo pakeisti senus strateginius B-52 bombonešius, apie kuriuos prezidentas Reaganas yra pasakęs, kad jie senesni, negu jais skraidą laktūnai. Naujasis bombonešis gan brangus. Karo aviacija paskyrė 14 bil. dol. jo pagaminimui. Kiekvienas kainuoja apie 200 mil. dol.

Lėktuvus sudužo vos savaitę prieš oficialų pirmojo produkcijos lėktuvo atidarymą. Turėjo įvykti ceremonijos, parodančios, kad dabartinė vyriausybė rūpinasi Amerikos saugumu, modernizuoja jos gynybą.

— Apie 100,000 žmonių Indijoje demonstravo prieš premjerės Gandhi politinį kursą ir nelegalius veiksmus prieš politinės opozicijos vadus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Libano ambasadorius Jungtinėse Tautose pasiunkdė, kad Izraelis nevykdo JT rezoliucijų ir toliau okupuoja Libano teritoriją. Jis reikalavo spausti Izraelį, kad pasitrauktų iš Libano, užbaigtų savo žiaurią okupaciją.

— Lenkijoje minima ketverių metų sukaktis nuo „Solidarumo“ įsteigimo. Televizijoje pasirodė vyriausybės nariai ir unijų atstovai. Valdžia tvirtina, kad unijoms buvo leidžiama veikti, kol jos į pavojų išstatė valstybės ekonomiką. Gdanske buvęs unijų pirmininkas Lech Walesa savo pareiškime užsienio spaudai kaltino vyriausybę žodžio laužymu ir žadėtų laisvių laužymu. Jeruzelskis apgavo lenkų pasitikėjimą, pasakė Walesa.

— Indijoje į opozicijos protestus prieš premjerės Indiros Gandhi vyriausybę įsijungė kelios darbininkų unijos. Opozicija rengiasi rinkimams, kurie bus ateinančių sausio mėn.

Rabinas Kahane atvyksta Amerikon

Washingtonas. — Neseniai Izraelio parlamentan išrinktas Amerikoje gimęs ir augęs rabinas Meir Kahane atvyksta į Ameriką, kur jis planuoja rinkti aukas savo politinės partijos svarbiausiam tikslui — arabų iš Izraelio valstybės ribų išgijimui.

Kahane trečiadienį su trim autobusais savo rėmėjų nuvyko į Um El Fahm kaimą, kur gyvena vieni arabai. Čia ji pasitiko ne tik sustiprintos policijos jėgas, bet ir minios arabų. Tarp jų buvo ir kairių partijų žydų, kurie pasitiko Kahano grupę ne tik piktais sūkais, bet ir akmenimis. Sužeista 11 policininkų ir keli arabai. Policija panaudojo asarines dujas. Kai kurie arabai veikėjai džiaugėsi, kad dujų paragavo ne tik arabai, bet ir žydai, jų bičiuliai. Jie daugiau už arabus puolė rabiną Kahane, vadindami jį rasistu, fašistu. Ragino jį vaziuoti atgal į Brooklyną.

Kahane pasakė prieš arabų kaimo sienos, kad Izraelyje negali būti „arabų kaimų“. Tai esą žydų kaimai, okupuoti laikinai arabų „gyvatų“, kurių lizdus jis išvalysias.

Nelengvos Indijos premjerės pareigos

New Delhi. — Reuterio žiniomis, Indijos policija suėmė dar 80 sikhų religinių ir politinių vadų Punjabo provincijoje. Vyriausybė uždraudė sikhų suvažiavimą, kuriame turėjo dalyvauti sikhai iš viso pasaulio. Konvencija turi įvykti šį sekmadienį Amritsaro mieste. Vietinė valdžia paskelbė draudimą, sakydama, kad toks suvažiavimas skaldytų visuomenę, būtų sunku išlaikyti tvarką. Sikhai tvirtina, kad suvažiavimas vistiek įvyks.

Apie 1,000 sikhų ir 100 Indijos kareivių žuvo birželio 6 d., kai valdžia įsakė kariuomenei sugauti sikhų ekstremistų vadus, kurie slapstėsi Amritsaro Aukšinėje šventykloje. Valdžia bijo, kad pasaulinis sikhų suvažiavimas sukels naujas tos religinės sektos aistras ir vėl įvyks neramumai.

Indijos vyriausybė turi daug rūpesčių ir be sikhų. Pirmą kartą susijungė kelios Indijos opozicijos partijos. Tokia vienybė buvo išaukta premjerės Gandhi visai netęčia. Ji pašalino iš Andhra Pradesh provincijos premjero

Libane mirė krikščionių vadas

Beirutas. — Libane mirė įtakingas krikščionių maronitų vadas Pierre Gemayel, 78 metų amžiaus, dabartinio prezidento Amin Gemayel tėvas. Jo mirtis gali sukelti libaniečių krikščionių vadų varžybą dėl galios ir gali pakenkti jaunam prezidentui.

Velionis Gemayel buvo krikščionių karinių jėgų įkūrėjas ir jos vadas. Vėliau falangistams vadovavo Bashir Gemayel, jaunesnis velionio sūnus, tapęs prezidentu. Jis tačiau atentate žuvo ir jį pakeitė vyresnis brolis Amin, dabartinis prezidentas.

Siuo metu falangistų karinėms jėgoms vadovauja Fadi Frem, gam nuosaikus krikščionių maronitų atstovas.

Britų premjerė atidėjo kelionę

Londonas. — Britanijos premjerė Thatcher paskelbė, kad dėl darbininkų streikų ji atšaukia savo planuotą kelionę į Malaiziją, Sri Lanką, Singapūrą. Britų angliakasiai streikuoja jau 25 savaites. Jie protestuoja prieš valstybinės Anglijų Tarybos nutarimą uždaryti išsismumusias kasyklas, kurios neša nuostolius. Tose 20 kasyklų dirbo apie 20,000 darbininkų.

Streikui sumažinus anglies produkciją, kai kurios plieno liejyklos pradėjo anglį importuoti iš užsienio. Angliakasių vadovybė įtikino uostų darbininkų unijos vadus, kad jie skelbtų streiką ir neiškrautų akmens anglių. Uostų darbininkai pasirodė ne taip vieningai. Kai kur krovėjai dirba. Daug kur uostų darbininkų susirinkimuose nariai balsavo dirbti. Iš svarbiųjų uostų tik šeši streikuoja jau šešios dienos.

Britų vyriausybė tvirtina, kad šis streikas — politinis. Kairių pažiūrų angliakasių vadas Arthur Scargill bandąs nuversti konservatorių vyriausybę.

pareigų filmų aktorių Rama Rao. Prisideda ir tai, kad aktorius labai populiarus, ne kartą filmuose vaidinęs įvairius dievaičius.

Rama Rao praradęs valstijos parlamente daugumą. Premjeras tai paneigė ir suorganizavo savo rėmėjų kelionę į sostinę. Dalyvavo 162 valstijos seimelio nariai (seimelyje yra 295 atstovai). Tuo Indijos prezidentui buvo irodyta, kad Rama Rao turi pakankamą daugumą likti vyriausiu valstijos ministru. Jam padėjo ir tai, kad jo vieton naujai paskirtas premjeras nesugebėjo surinkti ji remiančios daugumos. Delegacijoje pas valstijos gubernatorių 39 seimo nariai nedalyvavo. Paaiškėjo, kad jie išvykė į sostinę su Rama Rao, kurį jie remia.

Pagal Indijos konstituciją, valstijų gubernatoriai turi būti bešališki stebėtojai, prižiūrį demokratinės taisyklės. Dabar premjerė Gandhi daugelį gubernatorių yra pavertusi savo „prokon-sulais“. Gegužės mėn. vienas jos paskirtas gubernatorių pašalino iš pareigų kitos valstijos premjerą, turėjusį seime aiškią daugumą. Rama Rao buvo jau ketvirtas nelegaliai pašalintas premjeras.

Panašų valdžios išsiškikimų prieš opoziciją buvo daugiau. Rama Rao pašalinimas sukėlė žmonių apmąda. Susikirtimuose su policija 26 žmonės žuvo, opozicijos partijos emė organizuoti piktas demonstracijas, buvo sustabdytas traukinių įdėjimas, daug valdžios įstaigų buvo minių užpultos, sudegintos. Artėjant Indijos rinkimams, pavojingiausia valdžios partijai tai, kad anksčiau tarp savęs kovojusios politinės partijos dabar rado bendrą kalbą ir vieną tikslą — nuversti demokratinę taisyklių nesilaikančią premjerę Gandhi.

Kolumbijoje mirė kun. N. Saldukas

Rugpjūčio 12 d. Kolumbijoje mirė a.a. kun. Nikodemus Saldukas, Saleziečių vienuolijos narys. Velionis buvo gimęs 1911 m. gegužės 28 d., saleziecis nuo 1943 m. Kunigu išventintas 1943 m. lapkričio 12 d. Kiles iš Budviečių km., Zygaičių par., Tauragės apskr. 1936 m. atvyko į Kolumbiją, dėstė matematiką ir gamtos mokslus Žemės ūkio mokykloje, vėliau vadovavo Ibaguės mokyklai kaip direktorius, kelerius metus vadovavo agronomijos fakultetui. Pokario metais rūpinosi lietuvių atsikvietimu į Kolumbiją įkurdamas Lietuvių centras, kuriam dabar vadovauja kun. Mykolas Tamošiūnas.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 31 d.: Raimundas, Amija, Širmantas, Vilnė.

Rugsėjo 1 d.: Egidijus, Verena, Daugvinas, Gunda.

ORAS

Saulė teka 6:14, leidžiasi 7:29. Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 l.

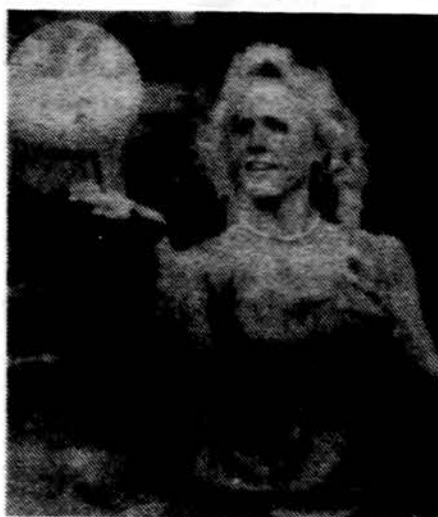
SPORTO APŽVALGA

CHERYL ŽEMAITYTĖS DVEJONĖS

Chicagos dienraščio „Sun-Times“ rugpjūčio 26 d., (sekundienio), laidos sporto skyriaus aukštesniosios mokykloms skirtosesekcijoje atspausdintas Bill Feldman straipsnis „Volleyball star driven to be best“ apie lietuvaite tinklininkę Cheryl Zemaitis (Zemaitytę). Šį dviejų skilčių straipsnį puošia ir laikraščio foto reporterės Keith Swiden daryta graži šviesiaplaukės atletės Cheryl nuotrauka.

Septyniolikametė Cheryl mokosi Downers Grove South High School. Šiais mokslo metais ji yra paskutinėje klasėje.

Straipsnyje kalbama daugiausia apie jaunos atletės dvejonę — ryžtis ar ne stengtis patekti į 1988 metais įvyksiančias Pasaulinės olimpiados JAV tinklinio rinktinę. Tam ji turi galimybės ir potencialą, tik reikia apsisprendimo ir pasiūlymų, kurio neturėtų, bet dėl to tektų daug ko gyvenime atsakyti ir atsiduoti tik tam vienam tikslui. Cheryl, kurią straipsnio autorius apibūdina kaip bene geriausią valstijos žaidėją, kuri laiką priklausė olimpinio stiliaus programai

Cheryl Zemaitis-Zemaitytė

Sachmatai

MIRĖ BUVĘS PASAULIO MEISTRAS

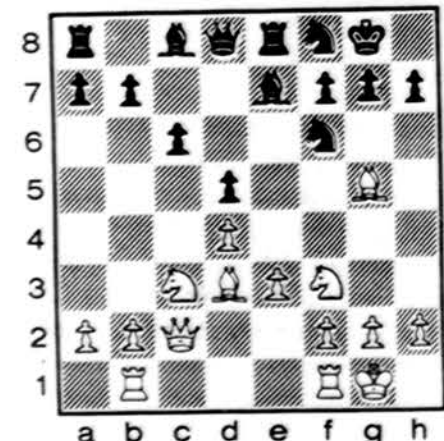
Buvęs pasaulio meistras Tigran Petrosianas, 55 m., mirė rugpjūčio mėnesį Maskvoje. Armėnas išbuvo pasaulio meistru nuo 1963 m. iki 1969 m.

Naslaitis T. Petrosianas 1945 m. pirmą kartą dalyvavo stambesnėse varžybose — Gruzijos pirmenybėse. Kartu dalyvavo Vladas Mikėnas. Šešiolikametis kandidatas į meistrus sužaidė tik šiaip sau, bet lietuvis pagyrė jaunąjį šachmatininką.

— Padirbsi ir po dvejų metų, ne vėliau, būsi meistras, stiprus meistras.

Pranašavimas išsipildė su kaupu. Po septynerių metų T. Petrosianas rungtyniavo tarpzoniniame turnyre Stockholm-Saltsbojadane kartu su pasaulio pranašiausiais didmeisteriais. T. Petrosianas laimėjo antrą vietą ir pirmą kartą pateko į pretendentų aštuntuką. Armėnas išbuvo šiame aštuntuke net dvidešimt aštuoneris metus.

Šiame tarpzoniniame turnyre T. Petrosianas lengvai surdė Kanados čempioną Povilą Vaitonį. T. Petrosianas, žaisdamas baltaisiais, įvykdė pavyzdingą puolimą.

Abu šachmatininkai stengiasi suvaržyti priešininko stovyklą. Baltieji nori įtvirtinti žirgą laukelyje e5, juodieji laukelyje e4.

11.	...Žf6-e4
12.	Rg5-f4
13.	Žf3-e5
14.	f2-f3

T. Petrosianui pavyksta išlaikyti savo žirgą laukelyje

e5, ir išvaryti P. Vaitonio žirgą iš laukelio e4.

15.	Bb1-e1	g7-g6
16.	h2-h3	Rc8-e6
17.	g2-g4	Ba8-c8
18.	Vc2-h2	Rf6-e7

Baltieji grasina pasiveržti centre e3-e4 ir ruošiasi pulti g-statmeną.

19.	Kg1-h1	f5-g4
20.	h3-g4	Žd6-f7

Juodiesiems pavyksta numainyti žirgus, bet žirgo vietą perima rikis.

21.	Že5-f7	Re6-f7
22.	Rf4-e5	Re7-f6

Kadangi juodieji nebegrasina statyti žirgą laukelyje e4, baltieji laisvai gali apginti savo rikį ėjimu f3-f4.

23.	f3-f4	Rf6-e5

Rikio vietą užima neišraunamas praeinantis pėstininkas.

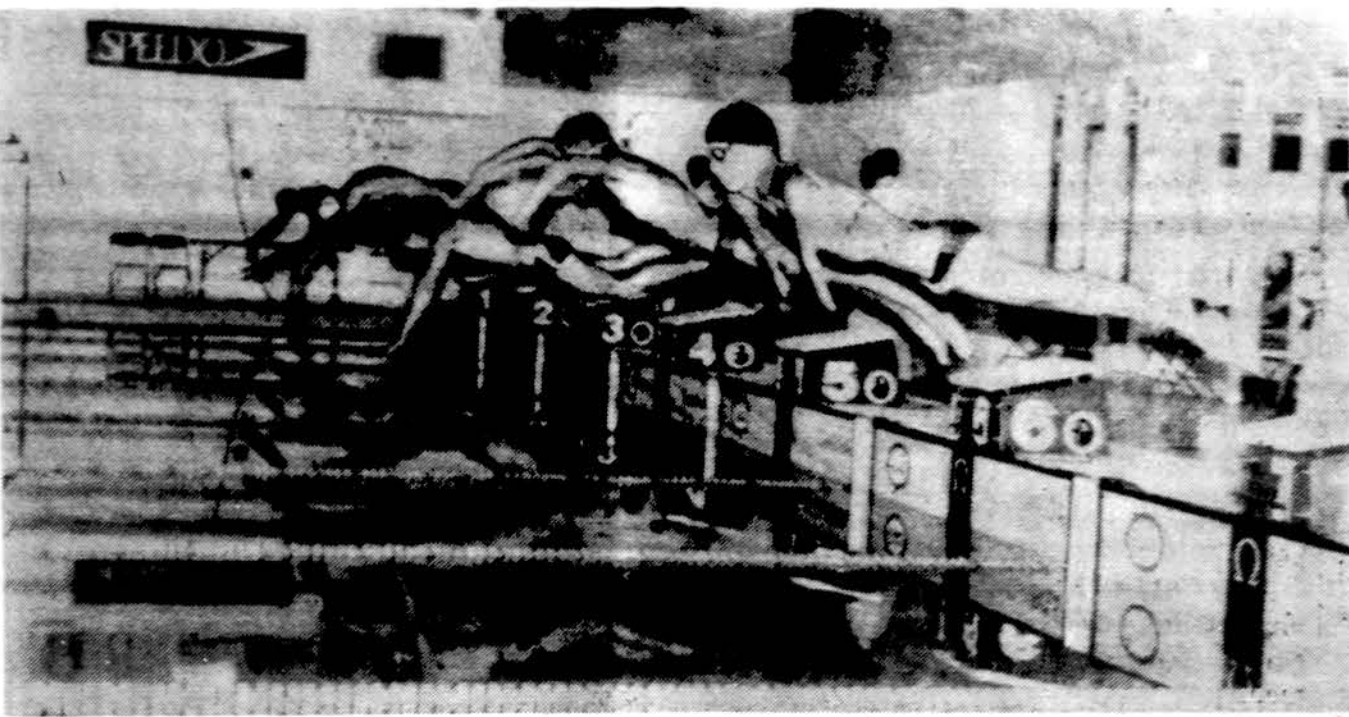
24.	d4-e5	Vd8-e7
25.	Žc3-e2	a7-a6
26.	Že2-d4	Žf8-e6
27.	Žd4-f5!	g6-f5
28.	g6-f5	Že6-f8
29.	Bf1-g1	Kg8-h8
30.	Vh2-h6	Rf7-g6

Kitaip seks matas po 31.f5-f6 ir 32.Bg1-g7. Baltųjų puolimui labai praverčia atvira g-statmena ir tvirtas pėstininkas laukelyje e5.

31.	f5-g6	Rf7-g6
32.	Bg1-g6	

P. Vaitonis pasidavė. T. Petrosianas iškovojęs pasaulio meistro vardą 1963 m., nuvainikuodamas ilgameį čempioną M. Botvinką. Nors jisai save telaike pirmu tarp lygių, T. Petrosianas sėkmingai apgynė pasaulio meistro vardą 1966 m., nugalėdamas savo varžovą B. Spaskį. B. Spaskiui pavyko nuversti pasaulio meistrą 1969 m., bet T. Petrosianas nepasitraukė nuo šachmatų lentos, ir išliko vienu iš pasaulio pranašiausių šachmatininkų iki pat mirties.

Andrius Kulikauskas

Vaidelis iš plaukimo rungtynių Laisvės olimpia doje Toronte

LIETUVIS OLIMPINĖSE ZADYNSĖSE

Henrikas Andrulis yra pasižymėjęs beisbolo žaidėjas Toronte ir yra įtrauktas į Kanados olimpinę beisbolo rinktinę, kuri lankėsi Europoje ir Olandijoje žaidė įvyksiam turnyre. Kanada čia laimėjo pirmą vietą. Grįžęs iš Europos į Torontą, išvyko į Los Angeles, kur dalyvavo parodomosiose olimpinėse žaidynių beisbolo varžybose.

H. Andrulis priklauso „Eto-bicoke Indians“ komandai ir žaidžia metropolinio Toronto lygos pirmenybėse. 1983 m. jis buvo išrinktas geriausiu šios lygos žaidėju (MVP). Jis taip pat žaidžia ledų rituliu Toronto lietuvių komandoje.

Jo brolis Edvardas yra Š. Amerikos lietuvių lauko teniso meistras ir žinomas Ontario žaidėjas. Sesuo Valė žaidė krepšinį Toronte „Vyčio“ mergaičių komandoje.

Iš „Tėviškės Žiburiai“

„DRAUGYSTĖ — 84“

Rugpjūčio 18 d. Maskvoje, Centriname Lenino stadione buvo atidarytos „Draugystė — 84“ sportinės varžybos. Atskirą sporto šakų varžybos vyksta skirtingose vietose — Sov. Sąjungoje, Rytų Vokietijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Kuboje, Mongolijoje ir Bulgarijoje. Rungtyniaujama 36-se atskirose sporto šakose. Varžybos prasidėjo rugpjūčio 16 d. Čekoslovakijoje. Įvairiose sporto šakose rungtyniauja ir arti 20 pasižymėjusių lietuvių sportininkų. Jų tarpe: gimnastė Dalia Kutkaitė, krepšininkai A. Sabonis, S. Jovaiša, R. Kurtinaitis, V. Chomičius, R. Šidlauskaitė, dviračio meistras G. Umaras, plaukikas R. Žulpa ir kt.

Tuo pat laiku vyksta ir „Draugystės“ jaunimo varžybos. Vieni jos vyko Vilniuje rugpjūčio 21-25 dienomis.

LIETUVAITĖS LAIMĖJO

Rugsėjo 18 d. Kaune pasibaigė Sov. Sąjungos studentų žaidynių merginų krepšinio turnyras. Baigminėse rungtynėse Vilniaus „Kibirkštis“ ir „Kauno Politechnikos“ komandos 71:50 ir 90:69 nugalėjusios Ukrainos ir Kazachijos studentės tapo žaidynių čempionėmis.

KUTKAITEI NESISEKA

Tarptautinėse meninės gimnastikos varžybose Sofijoje dalyvavo 32 gimnastės iš trylikos šalių, įtarpeirvilienietė Dalia Kutkaitė, absoliuti Europos ir Sovietų Sąjungos čempionė. Daliai šiose varžybose nepasisekė — ji liko trečioje vietoje.

AUKSO MEDALIAI BUZELYTEI

Vilnietė A. Buzelytė Kijeve vykusiose Sov. Sąjungos studentų žaidynėse plaukimo varžybose laimėjo du aukso medalius. 200 m krūtine ji nuplaukė per 2 min. 43,67 sek., o 100 m krūtine — per 1 min. 16,2 sek.

Futbolas svetur

BRAZILŲ ŽAIDĖJAI UŽTVINDĖ ITALIJĄ

Žymūs brazilų futbolo žaidėjai užtvindė Italiją. Neseniai net arti penkiolikos žymių brazilų futbolo žaidėjų buvo persikėlę žaisti į Italiją. Jų tarpe yra ir pasaulinės klasės žaidėjai Zico, Falcao, Cerezo, Socrates, (geriausias 1983 metų P. Amerikos futbolo žaidėjas), Junior ir kt. Iš jų būtų galima sudaryti ištiesą brazilų rinktinę, išskyrus vartininką. Jie yra pasiskirstę po įvairius italų futbolo klubus: Falcao ir Cerezo (AS Roma), Edinho ir Zico (Udinese), Pedrinho ir Luvanor (Catania), Dirceu (Napolis), Socrates (Florenacija), Junior (AS Turin), Eloi (FC Genova), Juary (Ascoli), Batista (Lazio Roma). Brazilų žaidėjus Italijon labiausiai traukia didesnės algos, pastovesnis garantuotas kapitalas, kas yra svarbu Brazilijoje siaučiant infliacijai ir pinigų vertei nuolat keičiantis. Taip pat jiems patinka pietų amerikietiška atmosfera italų sporto stadionuose, malonumas būnant žvaigždė, aukštas socialinis prestižas ir laisvas italų gyvenimo būdas.

Cia užsieniečiai žaidėjai šalia aukštų algų gauna apmokamus butus ištaigingose vilose, tarnus, nemokamą vaikų mokymą, privačios mokyklos ir apmokamas keliones lektuvu į jų tėvynes bei kitas privilegijas. Pavyzdžiui Socrates į Florenciją traukė ir galimos medicininio lavinimosi galimybės. „Aš ne amžinai žaisiu futbolą. Vėliau bus daktaras Socrates ir jo klinika“.

paaikino P. Amerikos 1983 m. geriausias futbolo žaidėjas Socrates. Tenka pastebėti, kad toks pinigų mėtymas, samdant užsieniečius žaidėjus, Italijoje turi ir pozityvesnę pusę. Žymiesiems užsienio žaidėjams įsijungus į italų futbolo klubus, žymiai pakilo žiūrovų skaičius, nepaisant aukštų kainų už rungtynių stebėjimo bilietus. Italai yra taupūs daug kam, bet tik ne futbolą rungtynėms sekmdieniais.

PAPŪGA INSPIRUOJA ŽAIDĖJUS

Viena italų mėgėjų futbolo komanda, vardu M.S. Portegno, į rungtynes pasiima savo kalbančią papūgą. Kalbantį paukštį, reikdamas per mikrofoną savo šūkiu „Forza Portegno!“, labai uždega žaidėjus. „Kai mes jį girdime iš žiūrovų pusės, jis mums yra didelis padrąšinimas dar labiau kovoti dėl pergalės“, pareiškė tos komandos vadovas Prini.

GYDYTOJŲ FUTBOLŲ KLUBAS

Belgijoje yra viena iš keistesnių pasaulyje futbolo komandų, tai belgų gydytojų komanda FC „Clinique de Chatelet“. Ją sudaro to paties vardo klinikos daktarai ir vyrai — slaugytojai. Belgų futbolo pasaulyje jos vardas nėra labai populiarus, nes jie žaidžia žiaurakai. Rungtynėse su jais neapsimama be sužeidimų, bet tuo pačiu — vietoje netruksta ir patyrusių greitiosios pagalbos rankų.

V. Kriškėšius

Tinklinis — vienas iš maloniausių laisvalaikio užsiėmimų Lietuvos skautų tūnto stovykloje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

- Redakcija straipsnius taisyso naujožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

MĄSTYTI, SKAITYTI

Kaip įdiegti gyvą intelektualinį domesį, idėjinį nerimą ir neišblestantį tiesios ilgesį? Klausimas labai iškilus, bet atsakymas labai paprastas: tik mažas žmogus gali būti šviesus, ir tik skaitęs žmogus gali išaugti ir išlikti mąstančiu žmogumi. Intelektualinį domesį galima mąstyti, o mąstymas remiasi skaitymu. Nėra šviesaus žmogaus be skaitymo.

Juozas Girnius

Dr. Peter T. Brazio ofisų perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybe vidaus ligos

2434 West 71st Street

Tel. HE 4-5849

Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-4-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building)

Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067 arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGS

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — 233-8553

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3921 W. 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVICIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIA

Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvės gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val vak.

Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val ir 6-8 val vak.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val popiet

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS

Pensilvanijos nuolaida

2436 W. Lithuanian Plaza Court

Chicago, Illinois 60629

Tel. 925-8288

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGAS KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Ofiso tel. RE 7-1168

Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-1-6

o-8 antr. 12-6 penkt. 10-12, 1-6

Namų 584-5527

DR. ALGAS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —

CHIRURGIA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA

Chicago Eye Institute

4200 N. Central Ave.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDY

Kai V. Meškauskas apžvelgia A. Jillian KĄ JIS MATO?

„Sustabdykite žmogžudį! Sustabdykite žmogžudį!“ — emė šaukti vienas spektaklio žiūrovas kaip tik tą akimirka, kai prieš galutinio veiksmo pabaigą Otelio rankos gniaužėsi aplink Desdemonos kaklą... Teatre kilo sambrūzdys, bematant pribėgo sargai, tačiau... užot šokę ant scenos gelbėti „smaugiamos“ Desdemonos, jie griebė už pakarpas tą rėkiantį žmogelį ir besispyriantį išsitempė iš salės...

Kuo tas vargšas žiūrovas nusikalto? Argi šauktis pagalbos prieš galvažudį yra nuodėmė? Ne, ne, ne: nuo „ipras-tinės moralės“ dar neatsisakom!... Tačiau pamesti tą vaidinamąją psichinę distanciją — t.y. užsimirti, kad stebimas tik vaidinimas, sumaišyti vaidybą su tikrove — irgi nėra didelio gudrumo ženklas...

Deja, ne tik tam vienam šitaip „pasimaišė“... Prarasti tą psichinę distanciją — atseit, pajutimą skirtumo tarp veiksmo suvaizdinto ir tikro — gali retkarčiais pasitaikyti net ir brandžiam, skeptiškam plunksnos vadžiotojui, „Dirvoje“ kas savaitę žvelgiančiam ir pasaulį „iš kitos pusės“...

Kalba, žinoma, eina apie į jokiais kategorijomis nesutalpinamą mūsų publicistą Vytautą Meškauską. O ką jis taip jau emė ir „sumaišė“? Nagi — aktorę Ann Jillian, mūsų gražią lietuvaite, su viena iš jos vaidintų rolių...

Šio įdomaus atsitikimo kontekstas yra toks. Naujai pradėto leisti „The Observer“ balandžio-gegužės mėn. laidoje bruktėlejom trumpą vedamąjį apie Ann Jillian (Jūratę Nausėdaitę), pavadindami ją „mūsų pirmąją žvaigždę“. Skaitytojams šia proga priminėme, kad tai ta pati, kuri prieš kiek laiko televizijai susuktame filme iš žymios, jau mirusios aktorės Mae West gyvenimo gražiai atliko titulinį vaidmenį. Ir koks gi buvo to mūsų rašinio tikslas? Pirmiausia, pagirti A. Jillian už tai, kad ji besivai-kydama karjeros niekad neslepia savo tautinės kilmės, o, priešingai, ją visuomet kur tinkama pabrėžia. Tai pavyzdys ir kitiems mūsų iškiliams žmonėms! Antra, norėjome, atvirai kalbant, pareikšti mintį, kad pasigedome jos, kaip pranešėjos, tiek 1983 m. Dainų šventėje, tiek šių metų Tautinių šokių šventėje. Ir klustelėjome, dėl ko šitaip: gal niekas jos nė nekvieta? O gal kvietė, tik nepakankamai iš anksto? (Tai būtų maždaug pagal pagarsėjusį mūsų „lietuvišką punktualumą“.) O gal ji ten dalyvauti sutrukdė kurios nors kitos priežastys? Ir tuomet rašinėli užbaigėme pareikšdami viltį, jog gal netrukus jinai ir lietuviškų renginių rengėjai įstengs taip suderinti savo abipusius planus, kad pagaliau sulaukysime jos „žvaigždės sušvytėjimo“ kokiame nors savame renginyje... Tai ir visas.

Ir kas čia užkluvo V. Meškauskui? Ogi tai, kad ją, Ann Jillian, iš viso laikome „pavyzdžiu lietuvaitei“! Kaip mes atvirai pareiškėme savo ja susižavėjimą, taip jis, Meškauskas, atvirai skelbia savo abejone: girdi, sako jis, tame mūsų „vedamajame nurodoma, kad ji vaizdavusi Mae West, kas turbūt paskatino patį Nelabą jam pakuzdėti į ausi: — nuo kada Mae West laikoma pavyzdžiu lietuvaitei?“ („Dirva“, rugpjūčio 16 d.). Šit kaip!

Gerai, kad mūsų kolega prisipažino, jog tokią mintį jam pakuzdėjo „pats Nelabas“, nes ji labai panaši į tą, kuri paveikė ir aną Šekspyro tragedijos žiūrovą... Tam žiūrovui pasirodė, kad Otelą vaidinęs aktorius yra tikras žmogžudys. O Meškauskui

štai rodo, kad Ann Jillian yra Mae West, su visom tos pastarosios damos tikrom ar tariamom blygėm. Užtat ji ir neturėtų būti laikoma pavyzdžiu mūsų lietuvaitei! Bet, savaime suprantama, Ann Jillian nėra Mae West. Ji tik ją suvaizdino! Todėl ir nėra logiška tikrosios Mae West blogiasias savybes (kokios jos bebūtų) perkelti Ann Jillian asmenybei. Kokios rūšies moteris — pavyzdys ar ne pavyzdys lietuvaitei — yra Ann Jillian, negalima spręsti iš to, kokios rūšies moteris buvo vienas iš jos repertuaro vaidmenų!

G. Verdi operos „La Traviata“ pagrindinė veikėja Violeta — žymi Paryžiaus kurtizanė. Chicago Lietuvių operos pastatymoose Violetą talentingai atvaizdavo Lilija Šukytė ir Daiva Mongirdaitė. Argi iš šio fakto pasidarytume nepalankią išvadą apie Šukytę bei Mongirdaitę? Tik tuo atveju, jeigu būtume nelaimingu būdu praradę aną psichinę distanciją (tarp reakcijos ir vaidybą ir reakcijos ir tikrovę) arba tik tuo atveju, jeigu leistume savo protą užvaldyti Nelabajam...

Apie tai, kaip savo asmeninį gyvenimą tvarkė Mae West, čia nesimeisime daryti dorovinio sprendimo. Pagaliau tai mums ir visiškai nežinoma. Klausimas juk sukasi apie Ann Jillian, ne Mae West! Pasakysime tik tiek, kad Mae West mylėjo (ir turėjo) keletą vyrų. Bet tai Hollywoodo aktorėms apskritai gana būdinga. Žinome taip pat, kad ji dažnai vaidindavo lengvo žanro moterų roles. Bet leisti šiam faktui nuspalvinti pačios Mae West asmeninio charakterio vertinimą kažkaip nederėtų. Jeigu V. Meškauskas šiai pagundai pasidavė, tai galima sakyti, kad jis „psichinę distanciją“ prarado net dviem kartais: pirmąjį kartą suplakdamas tikrąją Ann Jillian su Mae West vaidmens savybėmis, antrąjį kartą suplakdamas tikrąją Mae West su jos vaidmenų savybėmis. Tai bent „atsiekimas“!

Šiaip ar taip, spręsti apie Ann Jillian tinkamumą būti kitoms lietuvaiteis pavyzdžiu reiktų tik jos pačios gyvenimo duomenų pagrindu. O jokių kompromituojančių faktų apie mūsų tautietės asmenį V. Meškauskas nepateikė. Nepateikėme jų ir mes, nes tokių neturime. Atvirksčiai, visas, ką apie jos asmenį esame girdėję, byloja gerai. Net ir jos vedybinis gyvenimas (vis su vienu ir tuo pačiu vyru) skamba pavyzdžingai.

Norėdami tačiau būti jo atžvilgiu teisingi, turime pabrėžti, kad toks galvojimas (priskirti vaizduojamo objekto morale patiam vaizduotojui) nėra, aplanai imant, V. Meškauskui būdingas. Vais turbūt atsimentame, kaip kadaise buvo puolamas rašytojas A. Škėma už tai, kam jis savo kūryboje vaizdavo šlykščius dalykus. Buvo tvirtinama, kad jeigu romanas aprašo moralinę šlykštybę, tai ir pats romanas — o gal net ir jo autorius — ipso facto tampa nemoraliniu. V. Meškauskas tada buvo vienas iš pirmųjų, atakliai gynusių priešingą (ir, mūsų nuomone, teisingą) poziciją, kad gal vis dėlto ne taip. Jis tuomet įtikinamai aiškino, jog faktas, kad romane vaizduojama gyvenimo juodoji pusė, dar nereiškia, kad pats romanas ar tuo labiau jos kūrėjas yra juodas. Bet tai, kas galioja autoriams, lygiai galioja ir vaidybinių rolių kūrėjams — aktoriams.

Taigi, jeigu šiandien V. Meškauskas šneka kitaip, manykime, kad šį sykį jis tik... nusišneko. M. Dr.

SEPTYNIASDEŠIMTOJI PENNSILVANIJOS LIETUVIŲ DIENA

Arba pas Kazio Martišiūno ainius

BRONIUS KROKYS

K. Martišiūnas, A. Rūtos naujausio „Draugo“ premijuoto romano vyriausiasis veikėjas. Didelis susibūrimas žmonių, tradicija (jau 70-tas), tada ir prekyba klesti taip pat. Bet ji irgi 99% lietuviška. Didžioji salė pasieniū ir prie salės lauke daugybė stalų su lietuviškomis prekėmis ir jų daug.

Tautodailės dirbiniai, liet. kryžiai, kopytėlės, paveikslai, dailūs profesionalų ir liaudies drožiniai, lėkštės, vytys, staltiesės, juostos, takeliai, meginiai, margučiai, šiaudinukai. O gintaro, gintaro! Daugybė Karolių, auskarų, žiedų, apyrankių, dėžučių ir kitokių meno brangių dirbinių. Labai daug jaunimui marškinėlių su lietuviškais įrašais „Aš esu lietuvis“, „Džiaugiuos, kad esu lietuvis“, „Sveikas, aš esu lietuvis“ ir kitokiais įrašais. Dar ant stalų knygu, žodynų, paveikslų — forografijų, pokštelijų ir taip pat lietuviškų sūrių... Tikrai lietuviška prekyvietė ir pardavėjams nebuvo laiko stovinėti. Tiesa, lietuviškų rūtų gražių vazone-luose po 2,5 dol. už vazone-lį. Be liet. inicialų tik vienos mėgėjos mezgėjos buvo vaikams rūbėliams, kepturaitės kūdikiams, skaros, lovatiesės.

Tai buvo tik apsižvalgy-mas. Programa prasidėjo 1 val. p.p. Į sceną įžygiavo tikrai nemažai jaunimo, būriai šokėjų, pasipuošusių veteranų veikėjų, Frankvilles choras „Zarija“, Philadelphiajos „Aus-rinės“ šokėjai.

Atidaromasis žodis buvo 144 Vyčių kuopos pirmininkės Onos Supernavage. Pakviečiamas advokatas Paulius Domalakes pravesti iškilmes. Kun. Jarašius sukaltėjo maldą, sugiedoti himnai ir giesmė Marija, Marija. Toliau programoje pasirodė jaunųjų vyčių tautiniai šokiai, paruošti Ritos Šnevos iš N. Philadelphiajos, sesers Angelos iš Frackvilles ir Onos Sikoros iš Minnersville. Choras, vadovaujamas Eleonoros Vaitaitienės, padainavo „Sveiki broliai dainininkai“, „Kur Nemunas ir Dauguva“, „Ant kalno karškiai siūbavo“. „Ausrinės“ šokėjai, paruošti Eimučio Radžiaus, gražiai paško raskijietį ir jonkelį.

Meninės programos per-traukos metu buvo pakviesta gastrolėse buvo bene septyni spektakliai. Taip pat mergaičių gimnazijos kapelionas ir Panevėžio nemazai populiarumo susilaukė Č. Sasnausko katedros pamokslininkas kun. Adolfas Stašys, taip kantata „Broliai“, M. Petrausko ir P. Sarpaliaus pat vienas „Draugo“ redaktorių kun. Kazimieras „Šienapiūtė“, kurios premjera įvyko 1954 metais, Baras ir kiti lietuvių kunigai.

Jau pats Šv. Kryžiaus šventovės dydis bei tūris su puikiais koncertiniais vargonais, iluminacijų Algimantas Mackus, jau kilęs į aukštesnius poezijos horizontus ir kartais uždaruose draugų rateliuose pasišaipydavęs iš Dainavos ansamblio repertuaro, visgi paprašytas parašė tekstą St. ta didelio lietuvių būrio, sudėjusio daug pinigų šios šventovės įsigijimui.

Šalia šventovės trijų aukštų klebonija, dviejų aukštų talpi parapijos salė, mokykla ir vienuolynas. O aplinkinėse gatvėse maži, vienas su kitu suspausti nameliai, be sodelių užpakaly ir darželių prieky. Gatvių sankryžose tarpais, nedidelės parduotuvės, grabatoriai, lietuviškos duonos kepykla. Gatvių pakraščiai užstatyti automobiliais, nes retas kuris namas čia turi garažą. Tai Chicago Town of Lake apylinkės, Šv. Kryžiaus bažnyčios rajono mozaika. Kukli, paprasta, sakyčiau, vargingai etniška, dar išlikusi iš tų laikų, kai lietuviams, lenkams ir kitų Rytų Europos tautų imigrantams teko dirbti pačius sunkiausias darbus. Įdomu ir tai, kad šioje apylinkėje naujieji šios pokario imigrantai — lietuvi, nepagyvenę ilgiau kaip 2,3 metus, išskyrus kai kurias išimtis, vienas po kito išlekdavo į geresnius miesto rajonus arba priemiestius.

Tuo tarpu pirmųjų lietuvių ateivių, tame rajone taip gausiai gyvenusių aukomis įsigyta Šv. Kryžiaus bažnyčia, supama tvarkingų parapijos pastatų, lietuvių rankose išsilaikė iki 1982 metų, kai arkivyskupija ją perleido ispaniškai kalbantiems. Žinau, kad tai buvo labai skaudus smūgis tos parapijos klebonui kun. V. Mikolaičiui.

(Bus daugiau)

žodžiu Vyčių centro valdybos pirm. Loreta Stukienė ir kun. A. Bartkus. Jiems publika negailėjo plojimų.

Po pertraukos vėl „Ausrinės“ šokėjai išėjo scenon. Dailis jaunimas ir jie mikhiai pašoko lenciūgėli, mikitą, labai smagiai nuteikdami publiką. Trečiamajam šokiui kiekvienas šokėjas pasikviečia po partnerį iš publikos. Teko šokti vėdarą ir dviem kunigams. Pabaigai vėl choro dainos, kurios, rodos, kaip tik ir nusakė tų suvažiuosiu lietuvių vidujinį nusiteikimą Lietuvai. Jie padainavo ilgesingą „Daug, daug dainelių, mieloji sese“, „Saltyši“, „Ko liūdi, berželi?“ ir Maironio „Lietuva brangi“. Dainuoja choras „Graži tu mano, brangi tėvyne, šalis, kur miega kapuos didvyriai. Neveltui bočiai tave taip grynė, neveltui dainiai plačiai išgyrė“. Ir susimąstę, rodos ir choras ir visa publika, kai visų mintys skrenda ten toli į tą mylimą tėvyne.

Ei, dainininkai, jaunimas, vyčiai! Bočiai Lietuvą grynė, ir jūs ginate, dainuodami jų dainas ir stengdamiesi išlikti savoje, Lietuvių tautoje, kad ir kita kalba kalbėdami.

Dar kalbėjo šventei ruošti komiteto pirmininkas, energingasis Juozas Yezulinas, kuris lyg užbaigė programą padainuodamas „...graži Lietuva, kaip geležis žydi visada“. Jis supažindino taip pat su žymiaisiais šventės svečiais, pakviesdamas juos atsistoti, pasirodyti publikai. Kadangi Lakewood parkas parduodamas ir daugiau nebus galima čia ruošti L. dienų, Yezulinas užtikrino kad ateinančiais metais bus tikrai Liet. diena, tik jis šiuo metu dar negalėjo pasakyti vietovės. Užtai jį sutiko susirinkusieji gausiais plojimais.

Pabaigai kun. Sabar iš Shenandoah sukaltėjo maldą — palaiminimą ir visi dalyviai kartu sugiedojo „Sveika Marija“ (gegužinių pamaldų gaida). Po visų iškilnių buvo vaišės, šokiai, tėsėsi prekyba, susitikimai ir pasikalbėjimai ir nuotraukos su seniai matytais draugais. O žmonių, žmonių! Iš New Yorko, New Jersey, Philadelphiajos, Pittsburgho, Scrantono, Rochesterio, Syracuse. Aplinkinių miestelių ir miestų nereikia ir minėti.

Kodėl Algimantas Mackus neavangardinių polėkių ansambliui parengė jo numatytam veikalui tekstą? Kiek prisimenu, Algimantas nemažai sentimentų jautė muzikai Stepui Sodeikai, nes savo metu Lietuvoje Sodeikos chore dainavo ir jo tėvas, kurį Algimantas gerbė ir mylėjo. Su Stepu Sodeika, progai pasitaikius, Algimantas Mackus mieliai pabendraudavo. Dėl to, tikiu, Algimantas ir sutiko „Iševiams“ parašyti naują libretą. Tačiau, kaip „Dainavos“ koncertų chronologija rodo, „Iševių“ tebuves tik vienas spektaklis.

„Dainavos“ ansamblio veikla 1950-70 metų laikotarpiu buvo ryški ne tik koncertų salėse ir gastrolėse, kurios siekdavo New Yorką, Clevelandą, Detroitą, Torontą ir kitus miestus, bet taip pat ir Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioje Chicagoje.

Svento Kryžiaus bažnyčios garsą jau buvau girdėjęs dar New Yorko apylinkėse gyvendamas. Vėliau persikėlus į Cicero, Šv. Kryžiaus bažnyčios garsas dar plačiau skardenosi. Tad kartą savo bičiulio, taip pat iš New Yorko persikėlusio rašytojo Česlovo Grincevičiaus ir paprašiau, kad nuvežtų į garsią šventovę, kur šalia kitų klebono kun. Aniceto Linkaus asistentu pareigas ejo dar iš Panevėžio laikų pažįstamas tuometinis Panevėžio

Gal ne vienas lietuvis veikia, visuomenininkas paklaustų, kaip visa tai rengiama? Kaip suorganizuojama? Kaip sukviečiama tokios minios žmonių? Tiek daug programos dalyvių. Tiek daug tautodailės dalykų. Tokia minia pavaldinti, ištroškusių pagirdyti. Atsakymas — ten Pensilvanijoje gyvena Amerikos lietuviai ir jie myli Lietuvą. Ir taip pat lietuviai myli lietuvių kitą, užtat, kad jie yra lietuviai. Ir kaip gera, kad jų yra daug. Štai lietuvių skurkos, pastatytos parapijos: Mahanoah, Minnersville, Shenandoah, Tanaqua, Coaldale, Ringtown, New Philadelphia, Pittston ir dar kitos. Lietuvos Vyčių kuopos — 46,52,63,86,140,144. Net iš Chicago vyčių gautas sveikinimas ir parama. Taip pat Vidurio Atlanto rajono, Columbo vyčių, Sv. Vardo draugijos. Visi jie, liet. parapijos ir vyčiai yra tie „spiritus movens“ kas lietuviška, kas katalikiška. Lietuviškų parapijų kunigai, jų suskaičiuojantys jaunus, seselės ir Lietuvos Vyčiai yra pagrindiniai organizatoriai Liet. dienų ir lietuviškos, katalikiškos veiklos. Ses. Virginija džiaugiasi, kad turėjo jaunųjų Vyčių stovyklą. Ir ji buvo sekminga. Tai lietuviukų, jau gal ketvirtos JAV gimusių lietuvių kartos, stovykla, kurie mokosi lietuvių kalbos. Trečioji karta, attradusi lietuviškos šaknis ir suvokusi „lietuvių būti vertybę“, prašo jų vaikus mokyti lietuvių kalbos, šokių.

Aukščiau išvardinti organizuoja, o lietuviai, lietuvių kviečiami, mieliai renkasi broliams ir kodėl gi nesirinkti broliams pas brolius? „Pakalbėti apie savo tėvynę, apie jos vakarų nuostabiąsias žaras“, kaip sako poetas Brazdžionis. Nustebtų a.a. K. Martišiūnas, pamatęs savo giminę pasikeitusią. Kai jo laikų jo globotiniai ir draugai kasė

Kai senų laikų lietuviai dainavo tik per vestuves, krikštynose ir angliakasių saliuose, šiandien lietuvių jaunoji karta išsėina į sceną dainai ir šokiui puošniais lietuviškais rūbais pasipuošę. Aname šimtmečiuje taip nebuvo. O mums, publikoje sėdint ir stebint, taip gera sie-loje, taip malonu stebėti ir norisi sakyti su ana iš Wilkes Bare lietuvaite „Kai gerai, kad aš lietuvis“.

Tai viena diena su Pensilvanijos lietuviais. Visų lietuvių nuosirdi padėka tiems, kurie tas Liet. dienas ruošia. Maža pastaba. Atrodo, kad yra žmonių, kurie nori būti lietuviams. Praeidamas pro stalus, pamačiau vieną pusamžį vyrą stebint knygą, ant kurios viršelio buvo užrašyta pavardė Zobarskas. Praeidamas pasakiau angliškai, kad tas žmogus neseniai mirė, rodydamas j Zobarsko pavardę. Ir praėjau. Bet tas simpatingas žmogus vėliau mane pasivijo ir pradėjo kalbinti. Kokia Lietuvos sostinė? Sakau Vilnius. Jis sako jo tėvas buvęs iš Vilniaus. Toliau jis kalbėjo, kad jis nori nuvažiuoti į Lietuvą pažiūrėti, kur jo tėvas gyvena. Jo tėvas jau miręs. Patariau susirasti gimines, tai bus smagiau pas ką važiuoti. Jis pralinksėjo. To vyro pavardė yra Shablevisz. Sakėsi, kad jo tėvas sakęs jis yra lenkas. Bet gal tik pakista pavardė. „Gal ir aš lietuvis“, tas vyras sakosi. Atsisveikinant, jis dar kartą pakartojo, kad jis yra Edis Shablevisz ir kad jam buvo malonu su manim pasikalbėti.

Chicago Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos šokėjai įeina į Tautinių šokių šventės areną Clevelande.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Chicago Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos šokėjai įeina į Tautinių šokių šventės areną Clevelande. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

15

„Kai veikalui baigiantis pranešėjo balsas žiūrovus sugrąžino iš XIX amžiaus Lietuvos į šių dienų padėtį, kai priekyje scenos išsirikiavęs choras, išpu-dingai žaidžiant šviesų efektams, užtraukė paskutinę pjesės dainą — Stepo Sodeikos-Vlado Jakubėno (žodžiai Bernardo Brazdžionio) „Šiaurės pašvaistė“.

Lietuva, mano šiaurės pašvaistė Ir gelė sidabrinų rytų, Kas krauju tavo veidą nulaistė Ir ko raudai prie kryžkelės tu,

buvo tokios tyro meninio grožio, nostalgijos ir kartu pasididžiavimo akimirkos, jog to epilogo norėjosi klausytis, klausytis, klausytis. Tačiau nusileido uždanga ir didžiulė aplodismentų banga užliejo Chicago salę. Vėliau sukaktuvinis Nemunas dar plaukė į Clevelandą...
Taip bent mano raštuose įamžintas vienas iš populiariausių „Dainavos“ ansamblio statytų muzikinių pjesių „Nemunas žydi“, per kurį ilgiems metams susipažinau su „Dainavos“ ansambliu.
Tačiau „Nemunas žydi“ toli gražu nebuvo vienintelis „Dainavos“ veikalas, statytas Chicago scenose ir gastrolėse. 1955-56 m. laikotarpiu Aleksandro Merklio veikalas „Vestuvės bei prislybys“, antrąją programos dalyje atliekantis Juozas Zilevičius Vytauto Didžiojo kantatą, Chicagoje ir

PASTABOS APIE ŠOKIŲ ŠVENTĘ, JOS RENGĖJUS IR VERTINTOJUS

ALFONSAS NAKAS

(Tęsinys)

Programa prasidėjo 2:13 v. p.p. (turėjo prasidėti 2:00 v.) vėliau įnešimu ir Jadvygos Regininės žygis. Šokėjų paradas truko 29 minutes (2:17 - 2:46). Per sekančias 14 minučių kalbėjo prez. Ronald Reagan, jam dėkojo dr. A. Butkus, dėkojo, o padėkojęs publiką supažindino su garbės svečiais ir šios ceremonijos įkandim sugroti—sugiedoti JAV. Kanados bei Lietuvos himnai. Lygiai 3:00 v. p.p. pranešė, kad pakvietė prie mikrofono dr. A. Butkų, kad jis pareikštų, jog šventė atidarama. Tai tik dabar iš eilės prabilo Stasys Lozoraitis, jn., Vytautas Kamantas ir dr. Kazys Bobelis, kiekvienas prie mikrofono užtrūkdami po 3-4 minutes. Lygiai 3:15 v. p.p. garbės svečiai nulydėti į vietas šokių programos sekti. Pagaliau, dėmesio: 3:19 v. p.p. Algio Modesto iškeltos rankos krito, prapliupo muzika ir choras, susiūbavo studentų „Žilvitis“.

Šitai rodė mano Šveicarijos pirktas laikrodžiai Omega, o aš, beveik negalvodamas, automatiškai užrašiau. Tiesa, visų trijų kalbėtojų buvo galima atsisakyti, juoba, kad jų gražūs žodžiai yra ir šventės leidynei. Bet sutaupta būtų vos 12-14 minučių. Kai kurie kaltina parodo ištiesimą. Man pats nereikalingiausias dalykas buvo prezidento kalba, ypač kad jos vis tiek nesu-
pratome. Šiaip ar taip, 79 minučių pavėlavimas yra nedovanotinas ir ateities švenčių rengėjai turėtų rezultatus pagerinti.

Tenka didžiai nustebti, kad Baltųjų Rūmų tarnyboje turėdami savą žmogų, nesugebėjom nors pusvalandžiui šventę prisivilioti prezidento ar porai valandų prezidentienės. Rinkiminius metus jie skrenda kalbėti sakyti ir porai tūkstančių žmonių, o čia gi keleriopai didesnė minia. Atrodo, lietuviai jiems visai nerūpi? Pagalvokite, kurie už Reaganą anksčiau balsavote. Dar nuostabiau, ir jau tikras akibrokštas šventės komitetui, kad programos pažūrėti neatėjo nė vienas Ohio valstijai atstovaujantis JAV senatorius, nei vienas JAV atstovų rūmų narys, nei vienas aukštesnis Ohio pareigūnas, net nei Clevelando miesto meras. Štai kiek jūs, Clevelando lietuviai, savo ponams reikiatė! O už nepalankų šiam miestui žodį šokote linčiuoti vieną iš pačių iškilusių mūsų žurnalistų...

Buvo priekaištų dėl kolizijos neišpuosimo. Tai arklukas, ant kurio visada pajodinėdavo ir Chicago International Amphiteatro puošimo — nepuošimo kritikai. Nerksis iš kailio — vis tiek neįtikis. Richfieldo kolizijos erdvę išpuošti — tai ne juokai. Reikėtų šimtų valandų darbo, dešimties ar daugiau tūkstančių dolerių, ir visa tai, kad, kelias kalbeles besakant, ponai žiūrovai galėtų akis paganyti (parado ir šokių metu) ir dekoracijas juk nesizvalgomos. Gerai matoma mūsų trispalvė, pats brangiausias, gražiausias papuošalas. Nuvažiuokite į Stratfordo festivalį ar kurį kitą gerą, modernų teatrą — pamatysite, kaip vaidinama visiška be dekoracijų.

Ai, užkliuvo ir cigarečių reklamos! Jei dr. A. Butkus su savo komitetu būtų kolizijų

nusipirkę, manau, kad dar būtų spėję tas reklamas kaip nors išmontuoti, išmesti. Bet jie tik kelioms dešimtims valandų tą gigantą išsinuomavo (išvakarių repeticijoms ir šventei). Taigi, reklamos turėjo likti. O tautiniais žiurste-
liais ir nosinaitėmis jų neuždengsi. Atvirai kalbant, kaip neberkant, aš jų nė nematčiau, nes vis per žiūroną stebėjau gražesnes šokančias merginas...

Pats ištaigingiausias, brangiausias ir nereikalingiausias pokylis įvyko liepos 1-osios vakare Stouffer's Inn on the Square puosnioje salėje. Tai standartinis amerikietiško stiliaus balius, kuriame nei meniu, nei žmonių nepasirinksi, o jei ir sudarei savo draugų stalą, tai prie kitų stalų nepriartintai. Žinau, kiek darbo tokiem baliams įveda rengėjai (šį kartą — Ona Jokūbaitienė ir jos padėjėjos), bet daugelis juos palieka nusivylę, nes žmonių iš kitur nesusitikę, nepabendra, kas savo gete (prie savo stalo) pralindę, gal kiek ankštų šokių aikštelėje pasistumdę. Ką čia rašau, tai, Dieve gink, ne vien šios šventės rengėjams taikau, bet visų buvusių ir būsimų šven-

čių. Visiška tokiais pat balius buvo užbaigta ne viena dainų bei tautinių šokių šventė ir II Pasaulio lietuvių dienos Chicagoje. Visada apie tuos balius rašiau su kartumu. Ne sykį siūliau ir dabar siūlau: pabaigtuvėms su-ruoškite pikniką kuriame gražiame parke. Leiskite žmone-
nėms judėti, sviesioji vienas kitą matyti, išsikalbėti, įspūdziais pasidalinti. Bet kam aš čia kalbu?...

Baigdamas keletą pastabų apie šventę ir jos vertintojus, negaliu tylomis praeiti pro Jadvygos Regininės „padėką šventės muzikiniams personalui“, išspausdintą „Tėviškes žiburiu“ 1984.VII.24 laidoj. „Padėka“ datuota VII.3, tad tik pora dienų po šventės. Kam tokia pagieža („Jūs įžeidimą dalinuosi...“) ir tos ašaros („Nereikalingi bevardžiai asmenys“) reikalinga, gal kada paaiškins tie, kurie „...dėl stokos sugėbėjimo“ nepadėjo. Man tai labiausiai kliūva J. Regininės išsivalgotas titutas: „Septintosios tautinių šokių šven-

VALIANT INSURANCE ASSOCIATES
All kinds of personal insurance. We specialize in Teenage Auto Insurance.
Don't Delay, Call Today: 423-2321
5633 W. 79th St. Burbank, IL

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6006 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Šeštadienis pagal susitarimą.

DANTŲ GYDYMAS
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA
Ištraukimas — Plombavimas — Valymas — Karūnos — Dantų plokštelės — Apžiūrėjimas — Tilteliai. Priimame draudimų ir unių planu pacientus. Patogios valandos vakarais ir šeštadieniais.
Susitarimui skambinkite 778-3400
PARK DENTAL ASSOCIATES
2654 West 63rd Street
Dr. W. E. Sack — Dr. K. M. Žymantas

EKSKURSIJA Į AUSTRALIJĄ
su Clevelando Vyrų Oktetu
Sidney — Canberra — Adelaide — Melbourne
Gruodžio 22—Sausio 14 dienomis
Nakvynės parūpintos pas lietuvius.
Kaina iš Clevelando \$2,160 — iš Chicago \$2,110
Grupė tik 32 žmonės maksimum. Dar liko vietų.
SKAMBINKIT VAKARAIŠ
Valdiui Židoniui — (216) 481-8023
Cleveland, Ohio

PASSBOOK SAVINGS
the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing
AT OUR LOW RATES
ESIC

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60606
Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747
MONS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO LAND SINCE 1905

tės vyriausia mena vadovė“. Iš tikrųjų nebuvo nei jaunesnių, nei vyresnių, nei juoba vyriausios mena vadovės, o tikrasis ponios Regininės titulas — šokių direktorė. Šventės rengimo hierarchijoj ji visiškai lygi su Bronium Kazėnu ir Algju Modestu.
O dabar apie šventės leidy-
dinį pakalbės „vyriausias“ jo redaktorius...
(Bus daugiau)

VERSMĖ
Kiekviena gera išpažintis yra atsinaujinimo ir dvasinio tobulėjimo versmė. Kristaus kraujas nuplaua žmogaus nuodėmę ir jam sugrąžina pašvenčiamąją malonę. Žmogus tartum prisikelia iš dvasinės mirties, jame užgyja nuodėmės padarytos žaizdos, ir jis vėl tampa Dievo bičiuliu. Sutaikinimo teismas jam priteisia ir sugrąžina anksčiau turėtus nuopelnus, kurie duoda jam teisę į pažadėtą amžinąjį užmokesį.
Stasys Zilys

RAŠINIŲ KONKURSA
Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Tema — LIETUVIŲ TAUTINĖ ŠAMONĖ IŠEIVIJOJE. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (16 iki 35 metų amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent aštuonių (8) mašinėle spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėtą tautinę temą.
Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausių rašinius —
I Premija — \$500.00
II Premija — \$250.00
Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta, ir paskelbta vėliau.
Konkurso rašiniai turi būti prisiųsti iki sauo mėn. 15 d. 1985 m. (pašto antspaudas) sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464.

HOW MUCH ARE YOUR POSSESSIONS WORTH... AT TODAY'S PRICES?
In the event of loss, would your insurance cover the cost of replacing your home furnishings at today's prices?
LET US REVIEW YOUR POLICY TODAY
Call any of the Brokers listed her or clip & save this Handy Guide.

Metropolitan Insurance Agency
Clyde Topp, Branch Manager
Life, Homeowners, Auto, IRA Annuities, Universal Life, 11% Tax deferred interest, Free Metropolitan Insurance Review Service.
881-1606
9003 S. Western, Chicago, Ill.
DANIEL OPPERMAN
Your Metropolitan Insurance Agent. Life, Homeowners, Auto, IRA and Annuities. Free Metropolitan Insurance Review Service.
7601 S. Kostner, Chicago, Ill.
Hallberg Insurance Agency, Inc. Your Independent Agent Representing as many as 52 Insurance Companies including Prudential, Kemper, Hanover & others. Auto, Life, Home, Business, Commercial Insurance. Call today to get quotes by phone 424-4975. 4605 W. 103rd St., Oak Lawn.

FRANK L. MCGINNIS
State Farm Insurance Agent
Auto, Life, Fire, Health, Home
Call Today
599-8600
8745 S. Ridgeland
Oak Lawn
JOHN R. MYERS
Your Independent Insurance Agent. Representing Aetna, Kemper, American States Insurance Co. Licensed to write all lines of insurance. Call Today for a free quote at 839-9393. 8440 West Archer Ave., Willow Springs, Ill.

SKI AGENCIES INC.
Complete Insurance Services, Travel, Taxes & Translations. We provide a complete insurance package for Business, Home, Auto, Life and Health Annuities. Call Today 436-1800. 3103 W. 63rd St., Chicago, Ill.
S. ROBERT HARTMAN
General Insurance Broker
Only BEST RATED COMPANIES. Specializing in Life, Health, Auto, Medicare Supplements & Retirement. Free Review. 673-6265
4350 Oakton, Skokie

Clevelando žinios

Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti informaciniame susirinkime 1984 m. rugsėjo 9 dieną, sekmadienį, 11:30 val. Dievo Motinos Nepalaujamąs Pagalbas parapijos salėje, 18022 Neff Rd.
Advokatas Povilas Zumbakis ir Rasa Razgaitienė painformuos apie eiga bylų, keliamų pabėgėliams nuo komunizmo.
Visiems lietuviams privalu susipažinti su priemonėmis, kurias KGB iki šiol paveikia naudoja pabėgėliams nuo komunizmo apkalinti ar juos inkriminuoti.
Rengia: Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba ir Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba.

FREE ADVICE
Bankruptcy, Probate, Real Estate Family Matters, Wills
HAYNES & STRUSZ
Attorneys at Law
Tel. 975-7551

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
DAYTONA BEACH, FLORIDA
Statyba jau pradėta! Lietuviai jau išpirkė 25%!
Nuo \$44,500. Villa Nova Plantation townhouses.
2 miegamieji. 1½ vonios, baseinas, tenisas. 3 mylios į plažą, prie autobusų, krautuvijų.
Rašykite į lietuvių įstaigą:
DAYTONA BEACH REAL ESTATE CENTER, INC.
607 Lemon St., Port Orange, FL 32019
Dana Alksnienė — Sigita Ramanauskienė

PROGOS — OPPORTUNITIES
TAVERN BUSINESS
Business only for sale. Work for yourself in the heart of Marquette Park. Under \$20,000 — Equipment included. Reply in English.
CDS REALTY CORP.
Tel. 499-2222

MISCELLANEOUS
FASHION CARPETS
KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAIKYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 30% — 50% pigiau mokėtis už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaušams ir auksojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Prizimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8068

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiate ką perstatyti, pakelti, atnaujinti. Garaž. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą paslauga, skambinant po 6-os val. vakaro:
Telef. — 476-3950

Apie mokla skelbtis dien. DRAUGĖ, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtis kalbos yra visiems prieinama.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
ISNUOM. 4 kamb butas su oro vėsinimu pirmame aukšte, Marquette Parke. Pečius, šaldytuvus. Skalbiamoji ir džiovin. mašina. 325 dol. mėn. Skambinti po 4 val. seštad. ir sekmadienį. Tel. 471-1337.

HELP WANTED MOTERYN
Reikalinga moteris prižiūrėti 4 metų berniuką 2 ar 3 dienas savaitę, (apie 6 val. dienų), 71-os ir California apyl. Skambinti po 4 val. seštad. ir sekmadienį. Visą dieną tel. 471-1337.

REAL ESTATE
BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notarintas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4288 S. Maplewood — Tel. 254-7480
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet
No. 900. 57-ta ir KENNETH
5 miegamų mūrinis. 29 m. sentumo. Įrengtas rūšys. Naujesnis 2 maš. garažas. Centrinis oro vėsinimas. Pasukėkite Skambinkite.

No. 961. 68-ta ir PULASKI
Liuksusinis 3-jų miegamų mūr. namas, 29 metų senumo. Didelė virtuvė su medinėm spintelėm. Įrengtas rūšys. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Labai svarus. Daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskaubinkite telefonu. Mūsų parduotėjai sėkmingai jums patarėms. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 494-7100

DEMESIO
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA
VI tomas. Pogrindžio leidinys
Šis tomas paskirtas Kronikos 11 metų sukakčiai paminėti. 688 pusl. kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedes. Ibleido Lietuvo kronikos sąjunga, 6825 So. Talmu Ave., Chicago, IL. Spausdino Kings port Press, Kingsport, Tennessee 198 m. Kaina su persiuntimu \$8.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perkaite "Draugą". duokit j kitoms pamokalyti.

KURIASI NAUJOS KOALICIJOS?

ANTANAS B. MAZEIKA

Sovietų propaganda ir disinformacija funkcionuoja kaip komunistinės sistemos būtinumai. Tai tarnauja jų ofensyviams ir defenzyviams tikslams visame pasaulyje. Tos propagandos intensyvumu ir apimtimi galima matuoti sovietų teikiama reikšmę jų priešų akcijai.

Mes sveikiname sovietų partijos ir vyriausybės viršūnių atakas prieš Baltų Laisvės lygą ir BAN the Soviets koaliciją, nes

a) tuo jie pripažįsta, kad sudarydami galimybes olimpinį žaidynių atletams pabėgti sąlygas, sulaužė KGB galią, ir jie iš olimpiados pasitraukė;

b) padėjo užmegzti ryšius su žinių agentūromis visame pasaulyje ir tuo palengvino sąlygas ateityje kelti Lietuvos, Latvijos, ir Estijos pavergimo klausimą;

c) atakuodami pavardėmis Baltų Laisvės lygos lietuvių veikėjus, Lietuvos okupantas pripažino lietuvių vadovaujančią rolę BAN koalicijoje;

d) okupuotą Pabaltijo valstybių žmonės buvo padrasinti ir toliau priešintis okupantų persekiojimams ir kankinimams kalėjimuose, koncentracijos stovyklose ir psichiatrišose ligoninėse.

Sovietų opozicija Baltų Laisvės lygos akcijai, kaip matome, kovos už laisvę reikalui padeda. Kitaip tenka vertinti savikių disinformuojančią opoziciją. Čia su gaislesniu tenka išskirti Vliko rolę, kuris per ELTA biuletinį sąmoningai iškreipia tiesą, nutyli faktus ir tuo disinformuoja visuomenę. O juk Vlikas nacių pogrindyje buvo įsteigtas laisvės kovai stiprinti, ją vesti ir remti.

Nuo Baltų Laisvės lygos įsikūrimo 1981 vikių ELTA nė vienu žodeliu teigiamai nėra vertinusi lygos darbą: SJ Res. 201 Baltų laisvės dienos reikalui pavadimo, 200 baltų priėmimo Baltuosiuose rūmuose ir Baltų laisvės dienos proklamacijos pasirašymo. Niekad neprisiminė lygos suorganizuotos delegacijos susitikimo su National Security Council atstovu, kuriam iteiktas konkretus rezultatas atnešęs memorandumas.

Kai valstybės sekretoriaus asistentas Elliott Abrams, atvykęs į Baltų Laisvės lygos suorganizuotą III-ją žmogaus teisių konferenciją Los Angeles mieste 1984 kovo 17

pasakė kalbą, kurią tarptautinės žinių agentūros paskleidė visame pasaulyje, o Valstybės departamentas kalbos tekstą išleido kaip oficialų leidinį, ELTA paskelbė beveik visą kalbą ir palankiai komentavo, bet nutylėjo, jog tai įvyko Baltų Laisvės lygos dėka. ELTA skelbia visokius menkniekius, bet kad lygos vadovybė privačiame pasitarime su Elliott Abrams aptarė svarbius Pabaltijos valstybes liečiančius klausimus, tai nutylėjo. Atrodo, kad Vlikas, kaip ir sovietai, bijo pilnos informacijos. Įdomu, kad tokią Vliko taktiką savai propagandai naudoja kremlinė spauda.

ELTA birželio numeris daro meškos pasitarimą Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių reikalui, sąmoningai iškreipdama tiesą ir menkindama lygos ir BAN rolę, privertusią sovietus pasitraukti iš olimpiados. Šiuo klausimu Vlikas žygiuoja petyš petin su „Vienybė“ ir „Akiračiai“. Ar kuriasi naujos koalicijos?

ELTA tame numeryje rašo: „Staigus sovietų nutarimas pasitraukti iš olimpinio žaidynių Los Angeles mieste JAV-se išaukė debatus dėl pasitraukimo priežasčių. Iš kito platus nuomonių spektras: nuo sąmoningo atsikėsimio už JAV-bių boikotavimą olimpinio žaidynių Maskvoje iki Kremliaus politikos patikimo ir akligatvi. Tų diskusijų netiesioginė nauda buvo ta, kad dažnai buvo naudojamas sovietų okupuotą Pabaltijos valstybių klausimas“.

ELTA redaktoriaus sąmoningas tiesos iškreipimas akivaizdus: Baltų Laisvės lygos akcija olimpiados reikalui nutyli, tad ir negali pripažinti, kad Pabaltijo valstybių klausimas išskildavo tik kaip tos akcijos rezultatas. Pasaulio informacijų agentūros garsiai kalbėjo apie sovietų atletų pabėgimą baimė, rįsdama ją su lygos ir BAN daromais pasirošimais. Man pačiam daugybę kartų teko duoti pasikalbėjimus visų Europos kraštų ir Japonijos bei Korėjos korespondentams, keliasdešimt kartų pasirodyti Los Angeles televizijų programose ir kelis kartus dalyvauti televizijos debatuose per visą Ameriką ir Kanadą. Kiekvieną kartą keliau Pabaltijos valstybių pavergimo

klausimą. Kodėl Vlikas kalba tik apie ultraliberalų nurodomas sovietų pasitraukimo priežastis, o praleidžia pačią svarbiausią, o gal ir vienintelę? Amerikos liberalai pozityviai vertina tik aktyviosios kairės destrukciją, kuria sovietų politikai palankias nuotakas ir visom priemonėm siekia suniekinoti veiklą tu, kurie paveikiai veda ideologinę kovą prieš sovietus. Jų tikslai aiškūs: kompromituoti Reagano politiką, leisti sovietams įsigalėti centrinėje Amerikoje, neleisti Europoje išdėstyti apsigynimo ginklų ir sustabdyti jų gaminimą Amerikoje. Pabėgimai kompromituoja Sovietų Sąjungą, menkina jų propagandos pajėgumą, todėl ultraliberalai apie tai ir nekalba. Kodėl tuo pačiu keliu žygiuoja ir Vlikas? Sovietų ir lenkų spauda pavardėmis atakuoja Baltų Laisvės lygos veikėjus, Vlikas juos ir jų darbus nutyli.

Gegužės 11 „The Washington Post“ paskelbė Stephen S. Rosenfeld straipsnį „Olympian Detachment“, kurį ELTA labai plačiai anglų kalba komentavo. Labai teisinga, kad Vlikas ir tą straipsnį atkreipė dėmesį, nes jis svarbus ne tik tuo, kad paskelbtas įtakingiausiame Amerikos laikraštyje, bet ir kad jo autorius artimoje ateityje gali tapti pilnu to dienraščio šeimininku.

Šiame straipsnyje Rosenfeld rašo: „(Amerikos Baltų Laisvės) Lyga vadovauja pastangoms neleisti sovietams dalyvauti Los Angeles žaidimuose ir, jei sovietų atletai atvyktų, vilioti pabėgėlius iš jų eilių. Tarp kitko yra aišku, kad Kremliū persiekioja pabėgimų baimė. Tai rodo jo (Kremliū) paskyrimas KGB karininku (KGB pulk. Oleg Jermiškin — A.B.M.), „olimpinio attaché“ pareigoms, reikalavimas visus sovietų atletus apgyvendinti laive ir iki tam tikro laipsnio nutarimas pasitraukti iš olimpiados“.

Straipsnio autorius sako: „Kovo 17 Valstybės departamento pareigūnas žmogaus teisių reikalams Elliott Abrams kalbėjo Amerikos Baltų Laisvės Lygai Los Angeles mieste“ ir cituoja šios jo žodžius: „Naudodamasis šia proga, aš pareiškiau savo ir Reagano administracijos solidarumą su Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonėmis ir plovu jūsų darbui Baltijos žmonių reikalui“.

Šitas straipsnis yra Baltų Laisvės lygos darbų rezultatas. Už jokių pinigų tokio autoriaus tokiam laikraštyje straipsnio nupirkti negalima,

nekalbant kitų didžiųjų laikraščių, kuriuose „buvo naudojamas sovietų okupuotų Baltijos valstybių klausimas, k.t. „New York Times“, „Chicago Tribune“, „Washington Post“, „Dallas Morning News“, „Los Angeles Times“, „Christian Science Monitor“ ir kiti Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Venecijos, Japonijos, Korėjos ir kitų kraštų laikraščiai. Ne kartą jie rado vietos pirmuosiuose puslapiuose.

O ką daro ELTA? Komentuodama „The Washington Post“ paskelbtą Rosenfeldo straipsnį, nutylėjo visas vietas, kuriose minima Baltų Laisvės lyga ir niekad neminėjo kitų laikraščių straipsnių, kurie atsirado lygos darbų dėka.

„ELTOS Informacijos“ lietuviškoje gegužės mėnesio laidoje rašoma, kad balandžio 29 įvykusiame Vliko valdybos posėdyje buvęs „išsamiai“ apsvaistytas „artėjančios olimpinės žaidynės Los Angeles mieste“ ir tuo reikalu padarytas nutarimas. Koks

nutarimas, neskelbiama. Peršasi išvada, kad buvo nutarta falsifikacijas vykdyti faktų nutylėjimu.

Būtų galima to nekelti viešumon, jei tai būtų izoliuotas atvejis. Deja, tai yra sisteminė ELTA varoma Vliko politika.

Baltų Laisvės lyga prieš parodytą diskriminaciją baltiškos tautinių šokių grupėms, neleidžiant joms dalyvauti olimpiniam parade, veda teismuose bylą prieš Los Angeles olimpinį komitetą. Dabar ruošiamasi ilgalaikiam projektui, kad Sovietų Sąjunga būtų pašalinta iš Tarptautinio olimpinio komiteto ir ateityje jai nebūtų leidžiama dalyvauti olimpinuose žaidimuose. Praeityje Vliko kontroliuojama Tautos fondą, prašant paramos. Per visą laiką ne tik nė cento nebuvo paskirta, bet paniekinančiai net į laiškus nebuvo atsakyta. Iš visų veiksmų, tik Lietuvių Bendruomenė paskyrė bent simboliską paramą. Lyga dėkinga visuomenei, kuri lygos

DRAUGAS, penktadienis, 1984 m. rugpjūčio mėn. 31 d.

darbus vertina ir juos remia. Kaip sąmoningos lietuvių visuomenės balsą galima nurodyti j dr. Zenoną Prūsą, kuris liepos 31 d. laiške rašo: „Jūs turite teisingą idėją, kaip pralaužti Amerikos media „tylos konspiraciją“ Baltijos valstybių klausimu. Aš lin-

kiu, kad kitos baltų politinės organizacijos Amerikoje ir Kanadoje pasimokyty iš jūsų“.

Nekaltoji Marija yra vienintelė rojus relikvija, šviečiantis išganymo ženklas. Kard. Faulhaber

KUN. PETRAS REMEIKA, MIC,
mirė 1984 m. rugpjūčio 29 d., Putnam, Conn.
Buvo gimęs 1921 m. gruodžio 20 d.
Vienuolis marijonas nuo 1942 m. liepos 16 d.
Kunigu įšventintas 1949 m. birželio 5 d.
Gedulingos šv. Mišios šeštadienį, rugsėjo 1 d., 10 val. Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų koplyčioje, Putnam, Conn.
Sekmadienį, rugsėjo 2 d. bus atlydėtas į Chicago ir pašarvotas Marijonų koplyčioje 4 val., 6336 S. Kilbourn Avenue.
Laidojamas pirmadienį, rugsėjo 3 d. Šv. Mišios Marijonų koplyčioje 11 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines Marijonams skirtą vietą.
Nulūdę: Remeikų šeima ir Marijonų vienuolija.
Laidotuvių direktorius Stanley Evans, tel. 737-8600.

A. + A. LEONUI ORENTUI mirus,
jo žmoną ONUTĘ ir dukrą BIRUTĘ, velionio mamą CECILIJĄ, brolių JUOŽĄ ir sesę GENUTĘ RUDIENĘ su SEIMOMIS giliai užjaučiame ir liūdime kartu.
Detroito skautiškosios šeimos vardu:
BALTIJOS TUNTAS, GABIJOS TUNTAS
SKAUTŲ TEVŲ KOMITETAS

A. + A. DOMICELLA KAZRAGIS
BLASEVICIŪTE
Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė rugpjūčio 29 d., 1984 m., 10:05 val. ryto, sulaukus 75 m. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 22 metus.
Pasiliko dideliam nulūdimui vyras Leonas, 2 sūnūs: Edmundas ir Vitas, marti Dana, 2 dukterys: Adelė Krugler, žentas Al, Lietuvoje Dana Adomaitienė, anūakai Ramona, Roy ir Yvette, Lietuvoje 2 anūakai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas nuo 2 iki 9 val. vakarų Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street Laidotuvių įvyks šeštadienį, rugsėjo 1 d. 18:00 koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.
Nulūdę: Vyras, sūnūs, dukterys, marti, žentas ir anūakai.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. + A. ANTANINA NAGIENĖ
Mūsų motina, senelė ir prosenelė mirė rugpjūčio 29 d., 1984 m.
Duktė Zinaida Katiliškienė, sūnūs: Marynas, Henrikas ir žmona Birutė, anūakai Sigitas Nagys ir žmona Elizabeth, Saulius Katiliškis, Gintaras Nagys ir žmona Edona, anūke Agnė Katiliškytė-Counsell ir vyras Robert, proanūakai Eric, Jennifer, Alex Nagiai ir Justinas Nagys.
Kūnas bus pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 31 d. Gerharz koplyčioje, 501 State Street, Lemont, Illinois.
Šeštadienį, rugsėjo 1 d., 10 val. ryto iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.
Informacijai skambinti tel. 257-2123.

A. + A. IZIDORIUI GIEDRAIČIUI
mirus, jo brolių Antano ir Juozo DUKTERIMS, seseriai MONIKAI ir kitiems artimiesiems nuširdžią užuojautą reiškia
KUN. ANTANAS SABALIAUSKAS
VIKTORIJA ORENTIENĖ

Miela Irena,
Tavo brangiai Motinai mirus tolimoje Lietuvoje, reiškiamė tikrai nuširdžią užuojautą Tau ir Taviesiems.
DANGUOLĖ IR ALEKSAS

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363
Vaistai, vitaminai, importuoti kvėpalai, gydymo žolės ir kt. Važiuojamos kėdės, remontai ir kt. pirkti ar nuomot.
Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
David Blalock, R.P.H.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

MŪSŲ KOLONIJOS Kennebunkport, Me VASAROTOJŲ CHORO KONCERTAS

Jau penkiolika metų, kai vasarotojų choras skamba lietuvių pranciškonų vasarvietėje, kas vasarą skelbdamas, kad dar turime gerų choristų Kanadoje ir Amerikoje. A. a. Izidorius Vasyliūnas šį chorą ruošė metams, puoselėdamas lietuvių gryną liaudies dainą. Siemet Julius Vebliatis grojās smuiku ir fortepienu, paruošė chorą ir jam akompanavo. Chorui dirigavo po vienos repetacijos Vytautas Eikinas, ilgametis a. a. Juliaus Gaidelio seksteto ir choro dalyvis, sportininkas ir visuomenininkas. Dainos buvo dainuotos daug kartų, tik viena „Kai verkiandis smuiko“ (lengvo žanro) buvo paruošta šimmet. Buvo atliktos dainos: Lietuva Brangi, Mergutėle lelijelė, Šlėma šilko vėjas, Ta mūsų seselė, Partizano mirtis (vyrai) Mergaitė (moteris), Eikime mudu abudu (Bronė Stravinskienė ir Igoris Kučauskas), Kai verkiandis smuiko, Siuntė mane moti-

nėlė, Stoviu aš parimus, Per girią girelę, Žygis į Vilnių (vyrai), Eisis, broleliai, namo.

Choristų šimmet buvo daug daugiau kaip paprastai, jie dainavo su entuziazmu. Paprastai dainuojamos dainos keturiais balsais, šimmet buvo dainuotos dvibalsiai, soprana ir tenorai sudarė pirmą balsą, baritonai, bosai ir altai — antrą. Šis dainavimo būdas daugeliui patiko, kai kas išsireiškė, kad nenorėtų kitoji koncertų ir girdėti. Tradiciškai įsivyravusių būdu kiekvienas choristas buvo šaukiamas atskirai, pažymint jo gyvenamą vietą ir chorą, kuriam jis paprastai priklauso. Šita tradicija yra tipinga Kennebunko vasarotojų chorui. Kiekvienas choristas yra palydimas plojimais, kuo atiduodama jam savotišką pagarbą.

Koncertui pasibaigus, vienuolyno vyresnysis kun. Jurgis Gailiūsis padėjo akomponiatoriui, dirigentui, choristams už šį metinį koncertą ir pakvietė vaišėms. Dar ilgai salėje skambėjo muzika, dainos ir šokėjai besilinksmindami. Iki kitų metų vėl sulaukti tokios geros nuotikos. Elena Vasyliūnienė

Audeklai
Atsilankykite pas Fishman's Fabrics dėl visų jums reikalingų audeklų.
Fishman's turi puikiausią Chicagoje pasirinkimą Designer ir Couturier audeklų, ir importuotų, ir vietinių. Pasakiskų „After 5“ vakarinėms medžiagų, įskaitant Sequins, Metallics, audeklų su karoliškais, kitų puošnių vakarinėms medžiagų, Nuotakoms ir Nėrinėms (laces) bei puikų pasirinkimą Vilninių. Ir daug daugiau! Būtinai pamatykite mūsų pasakiską Designer Room!

Panaudokite savo specialią magiją sukurti grožį — su Fishman's medžiagomis.
Lai mūsų Stasė Ošauskas jums padeda.
Fishman's Fabrics
Nuo 1903
1101 S. Desplaines St. Chicago, IL 60607
(1/2 blok. į rytus nuo Dan Ryan Exp. prie Roosevelt St.)
(312) 922-7290
Antr. — Šešt. 9-5:30 v.v.; sekm. 9:30-5.
Uždara diena
VISA & MasterCard priimame

APLINK MUS

x „Draugas“ šeštadienį išeis su kultūriniais priedais. Pirmadienį, rugsėjo 3 d., dėl Darbo dienos šventės redakcija, administracija ir spaustuve tą dieną nedirbs. Antradienį rugsėjo 4 d., „Draugas“ išeis kaip kiekvieną dieną.

x Lietuvių draudžiamosios spaudos parodos eksponatai, sėkmingai rodyti Chicagoje, Vokietijoje, Clevelande, Toronte, dabar yra pasiųsti į Los Angeles, Calif. Paroda vyks rugsėjo 29 – 30 dienomis Šv. Kazimiero parapijos saleje. Kartu vyks ir „Lietuvos Bažnyčių“ knygų išleistų tomų sutikimas. Ruošia Akad. skautų sąjūdžio skyrius ir LB apygardos valdyba. Tuo metu į Los Angeles atvyks ir parodos eksponatų savininkas, bei knygų autorius Br. Kviklys.

— A. a. Izidorius Giedraitis, gimęs 1902 m. liepos 1 d., Lukšių km., Jurbarko valsč., Raseinių apskr., mirė Bostono slaugymo namuose. Buvo baigęs Raseinių gimnaziją ir Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultetą. Guvo gimnazijos mokytojas, lietuvių kalbos žodyno bendradarbis, rašinėjo spaudoje. Padėjo išleisti savo brolio raštų. Antano Giedraitis monografiją „Jurbarkas“. Laidojamas Bostone. Liko sesuo Monika, taip pat broliu Antano ir Juozo dukterys. Chicagoje liko Antano dukterė Grožvyda Giedraitytė.

x Afganistaniečių bendruomenė kviečia lietuvius dalyvauti jų vadovo Habib Mayar, lyvauti vadovo Habib Mayar, New Yorko afganistaniečių laisvės kovas prieš komunizmą Afganistane. Pranešimas bus rugsėjo 7 d., penktadienį, 1 val. p. p. Continental viešbutyje, Lake Superior saleje, aštuntam aukšte, 505 N. Michigan Ave.

x Dr. Eugene Stonikas, Flossmoor, Ill., pratešdama „Draugo“ prenumeratą, kartu atsiuntė ir 20 dol. dienraštinę paramą. Dr. E. Stonika skelbiame garbės prenumeratorė, o už rėmimą lietuviško žodžio labai ačiū.

x Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius 8 m. rugsėjo mėn. 2-ją dieną, sekmadienio vidurdienį, ruošia Ateitininkų Namų sodelyje, Lemonte, gegužinė. Vietovė randasi Archer greitkelio ir McCarthy Road kryžkelėje. Nuoširdžiai kviečiami visi sąjungos nariai bei jai priaučiantieji ir Chicago bei jos apylinkių lietuviai atvykti į šį jaukų gamtos kampelį maloniai praleisti sekmadienio popietę, kur visų lauks skanūs užkandžiai, įvairių gėrimų baras, muzika, laimėjimai ir kitos pramogos. Laimėjimams praturtinti fantus, kas gali, prašome atsivežti kartu, atvykstant į gegužinę, už ką būsim labai dėkingi. Kas gali, prašome atsivežti lauko kėdes.

Skyriaus valdyba (pr.).

x Vienos savaitės kelionė į Lietuvą — Spalio 7 – 16 d. Kaina iš Chicago — 1350.00 dol., iš Bostono — 1140.00 dol. Skubėkite registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1 — 312) 238-9787.

(sk.).

x Amerikos Lietuvių kongreso metu, spalio 28 d. 10:30 val. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišias laikys ir pamokslą sakys vysk. Vincentas Brizgys. Pamaldose pasižadėjo dalyvauti taip pat Chicago vyskupas augziliaras J. G. Vlazin. Lietuvių kongresą rengia Amerikos Lietuvių Taryba.

x Dariaus ir Girėno lietuvininkų pradžios mokykla pamokas pradeda rugsėjo 8 d. šeštadienį, 9 val. ryto. Pamokos tęsis iki 12 val. Registracija tuo laiku vyksta kavinėje. Antra registracija bus kitą šeštadienį, rugsėjo 15 d. Pamokos tada tęsis iki 1:15 val. p. p. Visus tėvėlius kviečia mokytojai ir tėvų komitetas tą dieną atsilankyti į Jaunimo centrą ir užregistruoti savo vaikus.

x Per JAV LB Lemonto apylinkės tradicinę gegužinę bus laimėjimai, taip pat daug skanaus maisto ir gaivinančių gėrimų. Svečiai yra prašomi atsivežti savo sulankstomas kėdes į gegužinę. Gegužinė bus sekmadienį, rugsėjo 9 d., Ateitininkų namuose.

x Juozas Laučka, buvęs pirmosios Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos narys, pasakys kalbą Amerikos Lietuvių kongrese spalio 27 d. Chicagoje.

x Loretto ligoninė rengia tradicinį vadinamą „Octoberfest“ rugsėjo 29 d., šeštadienį, tarp 10 val. ryto ir 4 val. p. p. automobilių pastatymo prie ligoninės aikštėje. Kviečia visus buvusius pacientus ir tar naujokus šioje šventėje dalyvauti.

x Laima Šulaitytė, kaip rašo „Chicago Tribune“ rugpjūčio 28 d. laidoje, vaidinime „Summer Stock Murders“ susitikusi su Kingsley Day, ateinantį šeštadienį užbaigs vedybomis.

x Kun. dr. V. Skilandžiūnas, Ottawa, Ont., Kanada, mūsų garbės prenumeratorius ir nuoširdus rėmėjas, atsiuntė visą šimtą kartu su prenumeratos prašimu. Kun. V. Skilandžiūną ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už savos spaudos rėmimą tariame nuoširdų ačiū.

x Marija Apolienė, Homewood, Ill., Marytė Lepera, Plymouth, Pa., Albina Ralys, Richmond Hill, N. Y., gražino lėšų teikimo laimėjimų šaknelės ir kiekviena paaukojo po 15 dol. M. Apolienė dar palinkėjo „Draugui“ geros sėkmės, švenčiant 75 metų sukaktį, o taip pat Dievo palaimos ir ištermės. Labai ačiū už viską.

x Z. Girdauskas, Toronto, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šaknelės ir kartu pridedo 20 dol. auką. Savo trumpame laiške išreiškė „Draugui“ linkėjimus ir sėkmės. Labai ačiū už viską.

x Vienos savaitės kelionės iš Chicago į Rio kiekvieną šeštadienį, pradedant gruodžio 29 d. iki birželio 1 d. Kaina vienam asmeniui nuo 529 dol. plus 15 proc. takų. Kaina priklauso nuo pasirinkto viešbutio. Į šią kainą įskaitoma: lėktuvas, pervežimas iš aerodromo į viešbutį, viešbutis, pusryčiai kiekvieną dieną ir miesto apžiūrėjimas. Rezervacijoms kreiptis į Birutę Zalatorienę, Travel Advisers, Inc., 1515 N. Harlem Ave., Oak Park, Ill. 60302. Tel. (312) 524-2244.

(sk.).

x KASA, Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad 8 m. rugsėjo mėn. 3 dieną, pirmadienį, darbo dienos savaitgalį, Kasos abi įstaigos (Chicago ir Cicero) bus uždarytos.

(sk.).

Laisvės olimpiados fakelo palydą iš Los Angeles Kolizėjaus veda PLJ sąjungos valdybos pirm.

Gintaras Grušas (dešinėje) ir politinės veiklos koordinatė Danutė Mazeikiėnė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJA DIPLOMUOTA FARMACININKĖ

Lyda Bakaitytė Palos Heights, Ill., birželio mėnesį baigė Illinois universiteto farmacijos fakultetą ir sėkmingai išlaikė egzaminus. Grįžusi iš kelionės Europoje, pradėjo darbą Jewel — Osco kompanijoje.

Lyda yra baigusi Kristijono Donelaičio lietuvininkų mokyklą ir ilgametę aktyvi skautų „Nerijos“ skautių tunte ir Akademikų skautių draugovėje. Eilę metų šoko „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Tėveliai Jūra ir Algis Bakaičiai, sesutės Rima ir Daina ir visi giminės ir draugai linki Lydai sėkmės pasirinktoje profesijoje.

MOKSLO METŲ PRADŽIA CHICAGOS AUKŠT. LIUANISTINĖJ MOKYKLOJE

Chicago aukštesnioji liuanistikos mokykla, veikianti Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., naujusius 1984-85 mokslo metus pradeda rugsėjo 8 d. 9 val. ryto. Mokytojų taryba ir tėvų komitetas prašo, kad nuo 9 ligi 11 val. ryto persiregistruotų visi (ir pernai lankę) mokiniai, užpildydami registracijos lapelį. Tėvai prašomi tą dieną sumokėti jėi ne visą, tai bent pusę mokesčio už mokslą. Tos pareigos atlikimas palengvina nengvą tėvų komiteto darbą. Tuo pačiu metu kviečiami registruotis ir nauji mokiniai. Baigė liuanistinės mokyklos 8 skyrius priimami į 5 klasę be egzaminų. Jie turi tik užsiregistruoti. Nebaigę turi laiku atvykti į pirmąją pradžios mokyklos kursą. Jų egzaminai prasidės 9 val. ryto. Tuo pačiu metu pataisų egzaminai ir vasaros darbų gražinimas. Tos pareigos neatlikę bus paliekami toje pačioje klaseje. Nebus atidėliojama, nes tai trukdo normalų mokyklos darbą.

Registracijos dieną mokiniai turi nusipirkti reikiamą kiekį sąsiuvinų ir jo klasei skirtus vadovėlius, pratimus bei skaitinius. Tėvų komitetas nariai turės reikiamų priemonių sąrašą ir tas priemonės pardavinės. Ir vadovėlių laiku nusipirkimas palengvina tolimesnį darbą.

Pamokos prasidės rugsėjo

15 d. 9 val. ryto. Tą dieną pamokos bus sutrumpintos ir baigsis 12 val. Nuo rugsėjo 22 d. pamokos vyks nuo 9 val. ryto ligi 1:45 val. popiet.

Kviečiame lietuvišką jaunimą, baigusį pradžios liuanistinę mokyklą, tęsti savo lietuvišką išsilavinimą Chicago Aukštesniojoje liuanistikos mokykloje.

Juozas Masilionis

CHICAGOS ŽINIOS

MERO VETO

Chicago meras Washingtonas paskelbė veto trims svarbiems projektams: praplėtimui O'Hare tarptautinio aerodromo ir nutiesimui greitąjį susisiekimo miesto pietuose ir pietvakariuose. Tuo būdu sustabdomi darbai, kurie būtų atėję 820 mil. dolerių. Veto įsigalios nuo artimiausio miesto tarybos posėdžio. Meras vetavo dėl opozicijos įnešamų pataisų, kurios miesto kontraktų kontrolę paliktų miesto tarybai.

PALIEKA NAMUS

Chicagoje kasmet savininkai palieka apie 6,000 namų ar butų. Daugelis jų daro dėl aukštų mokesčių, dėl teismų. Tėi paliekami butai gali sudaryti nemažą rūpesčių.

NEPERDUODANTIEMS MOKESČIŲ

Chicago miesto vadovybė nusprendė bausti ir imtis kitų griežtų priemonių, kurie išpildytų surinkę mokesčius, jų neperduoda miesto ar valstijos iždui.

GUBERNATORIAUS PAJAMOS

Illinois gubernatorius Thompson ir jo žmona 1983 m. turėjo pajamų 100,249 dol. mokesčių įmokėjo 18,153 dol. Už kalbas, pasakytas už Illinois ribų gavo honoraro 7,000 dol.

Lietuvių kun. P. Dumbiliausko pastatyta bažnyčia Karangandoje — Sibire.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— Kristina ir Gundis Vaitkai, neseniai sukūrę šeimą Wahingtone, D. C., tarnybiniiais reikalais išsikėlė gyventi į Colorado valstiją. Jų dabartinis adresas yra: 3719 So. Danuke, Aurora, Colo. 80013.

— Dr. Jolandos Mickėvičiūtės iš Clevelando ir inž. Viktoro Ruokio sutuoktuvės bus rugsėjo 8 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles, Calif. Jaunoji šeima pasiliks gyventi Los Angeles. Abu žada dirbti savo profesijose, taip pat įsijungti į lietuvišką gyvenimą šioje lietuvių kolonijoje.

— Mykolas Oksas, Šv. Kazimiero parapijos zakristijonas Los Angeles, gavo liūdą žinią, kad Grand Rapids, Mich., mirė jo brolis a. a. Petras Oksas. Palaidotas buvo Grand Rapids. Visi Los Angeles lietuviai Mykolui Oksui reiškia užuojautą, nes visi jį pažįsta kaip uolų ir gerą zakristijoną.

— A. a. Augustinas Underhill, Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles narys, mirė sulaukęs 80 metų amžiaus Santa Monica, Calif. Nuliūdime liko du sūnūs.

— Sol. Gina Čapkauskienė sutiko duoti dainų ir arijų koncertą Kultūros Židinje, Brooklyne, N. Y., lapkričio 18 d. Kartu bus ir jos naujos plokštelės pristatymas ir aptarimas.

— Kun. Daminikas Valenti iš Vokietijos yra atvykęs į Brooklyną pas savo tėvus. Nors jis italų kilmės, bet gerai moka lietuviškai ir padeda Apreiškimo parapijoje. Jis vyks į Šv. Kazimiero minėjimą Toronte.

KANADOJE

— Gediminas Saunoris šių metų pavasarį baigė Hamiltono universitete ekonomijos ir rusų kalbos mokslus, įsigijo bakaluro diplomą. Jis su tėvais dr. Algiiu ir Sofija Saunoriais tik vėliau atvyko iš Vilniaus į Kanadą. Hamiltone baigė aukštesniąją mokyklą, o dabar universitetą.

— Elena Rinkevičiūtė ir Petras Juodvalkiai, gyvenę Oshawa, Ont. liepos 10 d. atšventė vedybų 25 metų sukaktį. Svečiai iš Brazilijos kun. Petras Rukšys pasveikino giminių ir draugų vardu Brazilijoje, nes Elena Juodvalkienė yra gimusi ir augusi Brazilijoje.

— A. a. Jonas Jurkštas, 80 metų amžiaus, liepos 27 d. mirė Montrealyje. Palaidotas iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios Cote des Neiges kapinėse. Liko liūdinti žmona Regina, du broliai, sesuo ir kiti giminės.

— Donatas Žygimantas Černius, Ontario policijos pa-

reigūnas praėjusį pavasarį baigė Rusijos istoriją bakaluro laipsniu Londono universitete. Prieš porą metų jis yra gavęs viešosios administracijos diplomą. Nors dirbdamas, augindamas šeimą — tris vaikus ir gerai atlikdamas savo tarnybą, D. Ž. Černius sugebėjo vakarais ir atostogų metu studijuoti ir baigti aukštuosius mokslus. Jo žmona Irena yra pasižymėjusi solistė, dainuojanti įvairiose lietuvių kolonijose Kanadoje ir JAV-se.

— Windsoro, Ont., Lietuvių Bendruomenės apylinkė džiaugiasi turėdama jauną pirmininką Paulių Kurą. Bet tarnybiniiais reikalais jis iškeliamas į kitą vietą. LB likusi valdyba ir apylinkės nariai šiai veikiai šeimai — Pauliui ir Rasai Lukoševičiūtei — Kurams surengė išleistuves. Kai P. Kuras buvo pirmininkas, jis nesėdėjo už garbės stalo, bet dirbo visus darbus, kurie buvo reikalingi renginiams, apylinkės veiklai. Dėlto jo ir jo veiklios žmonos gailisi jo sa Windsoro apylinkė, nors tikisi, kad jie ir iš toliau karstais padės savo mažai lietuvių kolonijai.

— Hamiltono skautėms ir skautams gegužės ir birželio mėnesiais buvo labai darbingi. Gegužės pabaigoje Dainavoje buvo skautų susitikimas, kurin nuyko vadovė vyr. sk. A. Krivinskaitė, globojama ps. A. Aušrotė. Birželio 9 — 10 d. Giedraičio medžiotojų vietovėje buvo iškyla. Iškyloje buvo pravaestas vyčių įžodis, kuriam vadovavo s. A. Baltakienė ir ps. A. Aušrotas.

AUSTRALIJOJE

— Andrius Kriščiūnas, 76 metų amžiaus, buvo pravažiuojančių automobilio Adelaideje mirtinai partrenktas ir mirė rugpjūčio 3 d. Palaidotas Centennial kapinėse.

— A. a. Mikas Kilikevičius, mirė rugpjūčio 4 d. Geelonge. Buvo gimęs 1917 m. Vilkaviškio apskr. Aktyvus LB narys, Lietuvių namų rėmėjas. Liko žmona, dukra ir du sūnūs.

— Melbourn skautininkai šv. Mišių aukta prisiminė mirusius skautininkus Antaną Krausą, Borisą Dainutį, Algirdą Talačką ir Leopoldą Kepalą.

— Akad. skautų sąjūdžio Adelaide skyrius kukliai atšventė savo skyriaus 34 metų sukaktį. Šiuo metu skyriui vadovauja fil. dr. Janina Mazeikiėnė, V. Ilgūnas ir T. Žurauskas.

— Senatorius G. Richardsonas iš sostinės Canberros atsiuntė laišką Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkui dr. B. Vingiliui, kuriame pranešė, kad Darbo partija daugiau Pabaltijo nepripažins Sovietams, ką anksčiau jos vienas narys (premjeras) buvo padaręs.

— Senatorė Susan Ryan, Švietimo ir jaunimo reikalų ministrė, pranešė Australijos Lietuvių Bendruomenės Adelaideje vadovybei, kad lietuvių mokyklų reikalams paskyrė 1384 dolerių subsidiją ir ją išmokoje įgaliotam Jonui Stačiūniui.

— Lietuvių Sportininkų žiemos šventė (šiuo metu) Australijoje yra žiema! buvo suruošta rugpjūčio 4 d. Mt. Buller kalnuose. Buvo įvairios žiemos sporto varžybos. Dalyvavo ne tik Australijos lietuvių sporto klubai, bet ir 5 svečiai iš Amerikos: Linas Raibys iš Los Angeles, Darius Raulinaitis iš San Francisco, Vytenis Čiurlionis iš Clevelando, Marius Juodišius ir Algis Mainelis. Slidininkų lenktynėse dalyvavo 56 sportininkai.

— Alg. Žilinskas Melbournė veda kelionių biurą.